Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppelik's Nachfolger; Anton Oppelik, J. Danneer.* în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat;* în Bucureșci: *Agence Havas,* Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Leemann.*
Prețul inserțiunilor: o seriă garmond pe o coloană 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

(NUMĚR DE DUMINECĂ 38)

„Gazeta" iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe sése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe sése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumără la tóte oficiele poștale din intru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare, Tèrgul Inului Nr. 30 I etagiu I.: pe un an 10 fl., pe sése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât și inserațiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 209.—Anul LIX. Brașov, Duminecă 22 Septemvre (4 Octomvre) 1896.

Nou abonament
la
GAZETA TRANSILVANIEI
Cu 1 Octomvre 1896 st. v.
se deschide nou abonament la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii foiei nóstre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	12 fl.
pe sése luni	6 fl.
pe trei luni	3 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an	40 franci
pe sése luni	20 „
pe trei luni	10 „

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	2 fl.
pe sése luni	1 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an	8 franci
pe sése luni	4 „

Abonarea se póte face mai ușor prin **mandate postale.**

Administrațiunea
„Gazetei Transilvaniei".

Impĕratul la Sinia.

(Raport special al „Gazetei Transilvaniei").

Sinaia, 1 Octomvre st. n.

Astădĭ viu a vĕ da unele amănunte despre călĕtoria Impĕratului Francisc Iosif I dela Bucurescĭ la Sinaia și despre primirea Majestăți Sale în reședința de vară a Regelui României, în Sinaia cea frumósă și încântătóre.

Insoțit de MM. LL. Regele Carol și Elisabeta, precum și de AA. LL. Regale Principele și Principesa României cu suitele Lor, Impĕratul Francisc Iosif ajunse Marți după amédĭ pe la 2 óre la Chitila, venind dela palatul Cotrocenĭ, de lângă Bucurescĭ. In suită se aflau și ministrul de esterne, contele Goluchowski, ministrul-președinte Sturdza, ministrul de rĕsboiŭ român, general Budișteanu, generalul Beck, șeful statului major, general al armatei austro-ungare, generalul Barozzi, șeful statului major al armatei române, apoi generalii românĭ Arion, Pastia, Borănescu etc.

Ajuns la Chitila trenul regal a trecut pe linia fortului și s'a oprit în fața intrării, aicĭ aștepta comisiunea de apărare, și o gardă de onóre. Regele Carol a presentat Impĕratului pe membrii comisiunei de apărare, ce se compune din inspectorul artileriei d-l general Pastia, din inspectorul geniului d-l general Argetoianu și din d-nii colonelĭ: Perticari, Hârjeu, Grămăticescu, Boteanu, Oprescu, Crăiniceanu.

Un măreț arc de triumf se afla la intrarea fortului, avênd de o parte și de alta câte un tun de asediu, cu muniționea lui.

Majestățile Lor au intrat în fort, au visitat casematele și au trecut prin curtea reduitului la cupola oscilantă. Au pătruns în etajul de jos al cupolei, de unde se manevréză și unde sunt muniționile.

Acĭ, d-l căpitan Corivan a explicat metodele de tragere și d-l colonel Cóndă, comandantul regimentului de cetate, a presentat planșetele de tragere. Pe urmă, M. S. Impĕratul, M. S. Regele, cu șeful marelui stat major austriac, general Beck, s'au suit în etajul de sus al cupolei și au dat ordin sĕ se începă manevre. Cupola s'a ridicat și s'a eclipsat.

După acésta Majestățile Lor împreună cu persónele ce Le însoțeau au eșit din fort și S'au suit deasupra pe parapet. S'a dat ordin sĕ se începă tragerea. La un semnal dat, tóte tunurile din fortul Chitila, din forturile vecine: Chiajna, Otopenĭ, Mogoșoaia și bateriile intermediare au început sĕ tragă.

Pe la órele 2 și ½, terminându-se visita fortului dela Chitila, Majestățile Lor se urcară érăși în tren. Ducele de Coburg își luă rĕmas bun și se întórse la Cotrocenĭ, ér Suveranii plecară la Sinaia în sunetul imnului austriac; autoritățile locale, elevii școlelor și mii de țĕranĭ se aflau pe peron și în jurul gărei. Lângă Ploieștĭ se aflau înșirate trupele din divizia a V-a. Trenul regal a trecut pe aicĭ mai încet, ca Impĕratul sĕ pótă privi la armată. Intre Ploeștĭ și Băicoiu o mulțime de țĕranĭ călărĭ au însoțit trenul regal o bucată bună. Dela Câmpina până la Sinaia, linia drumului de fier a fost frumos împodobită.

*

La Sinaia trenul ce aducea pe Suveranĭ, a sosit la 5 și ½ óre séra. La gară aștepta miniștrii românĭ, eforii spitalelor civile: Principele Dimitrie Ghica, și d-nii Cantacuzino și Fotino, apoi diariștii străinĭ și românĭ, ce sosiseră mai 'ainte cu un tren special, care li-s'a pus la dispositiă. Mai erau aședațĭ pe peron afară de compania de onóre și copiĭ de școlă îmbrăcațĭ în costume naționale. Gara era strălucit împodobită cu verdéță, florĭ și stégurĭ austro-ungare și române. Salonul de primire e mobilat cu mobile de stejar, acoperite cu stofe naționale. Majestățile Lor au scoborît din tren în sunetul trompetelor și apoi a musicei, care a întonat imnul impĕrătesc, acompaniat de cântarea școlarilor.

Drumul dela gară până la castelul Peleș a fost mareț împodobit și cortegiul a trecut prin douĕ arcurĭ de triumf, unul la încrucișarea drumurilor și altul în fața mănăstirii. Cel dintâiŭ arc a fost cel mai mare și cel mai frumos. Vi-l'am descris deja și repet numai, că țĕranii și țĕrancele, carĭ înfățișau pe cele trei terase ale arcului munca vĭerilor și munca de câmp au făcut un mare efect. Intre aclamațiunile mulțimei. M. Sa Impĕratul, într'o trăsură trasă de 4 cai, în care ședea la drépta Sa Regina României, ér în față Regele Carol, a sosit la castelul Peleș.

*

S'a vorbit prin diare de patru vulturĭ vii, marĭ, ce ar fi fost legațĭ în vêrful arcului de triumf, și carĭ în momentul, în care s'a apropiat Impĕratul au fost slobodițĭ, tăindu-li-se sforile, de carĭ erau legațĭ. In realitate acésta frumósă scenă era pregătită, cu alte cuvinte era în program, ideia a dat'o M. Sa Regina. Numai cât spre marele regret al arangerilor, țĕranii, carĭ au fost trimișĭ sĕ prindă vulturii vii s'au întors fără de ei, căcĭ n'au isbutit ai prinde, deși i-au zărit, fiind negură désă pe munțĭ.

*

Când au intrat Suveranii în castel au fost salutațĭ de un cor admirabil de 60 de cântărețĭ.

Tótă primirea în Sinaia a avut o colóre poetică, precum sĕ și cădé sĕ fiă în romantica pădure, unde locuesce reginapoetă și se aude tainicul murmur al Peleșului. Séra Sinaia a fost iluminată, efectul era în adevĕr măreț între secularii brad ai acestui încântător locaș. Era sĕ fiă, după program, și retragere cu torțe, dér Impĕratul fiind prea obosit, s'a rugat sĕ se lase afară acest punct.

*

Diua de Miercurĭ, întrégă, M. Sa Impĕratul Francisc Iosif a petrecut'o în cercurĭ intime ale familiei regale române. Pe la 10 óre diminéța M.M. LL. au făcut o escursiune cu trăsura la Buștenĭ și de aicĭ spre „Isvor" în Sinaia. Pe la 11 óre au plecat MM. LL. cu AA. RR. la „Poiana Reginei", unde se află și stâna regală. In suită se afla contele Goluchowski și ministru-președinte Sturdza. La o distanță óre-care s'au dat jos din trăsură ca sĕ continue drumul pe jos. Impĕratul n'a voit sĕ mérgă pe alea ce era anume pregătită, ci a dorit sĕ mérgă pe cărăușa de pe lângă Peleș, pe unde au mers cu toții.

Impĕratul era bine dispus și se vede, că și Peleșul cristalin cu murmurul lui duios i-a causat o vedită plăcere. Drumul în munte a durat pesre o óră.

In „Poiana Reginei" Inalta societate a luat dejunul într'un cort anume construit și acoperit cu cetină. In decursul dejunului a cântat o musică de lăutarĭ îmbrăcațĭ în costum național cântece românescĭ. Era renumitul taraf a lui Ciolac din Bucurescĭ. La cererea Reginei lăutarii au cântat mai multe cântece vechĭ, și ni-s'a spus, că Impĕratului i-a plăcut cu deosebire cântecul: „Am un leu și vréu sĕ-l béu...", care a trebuit sĕ fiă repetat.

*

După dejun s'au fotografat cu toții. Intr'un grup e Impĕratul mai sus rădimat

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Trecut.

(După *N. Lenau*).

Palid Hesperus scântee
Dându-ne a înțelege,
Că din nou o di ne stinse
Ne 'ndurata vremii iege.

Norișorĭ plutesc pe ceriurĭ
Poleițĭ de blânda lună
Și 'mpletesc din rose palidĭ,
Dilei mórte, o cunună.

O, trecut!... tu grópa multor
Dile, ce le-a stins peirea,
Tu, cu jalea unei inimĭ
Vai, înghițĭ și fericirea!

Simțĕmènt de tómnă.

(După *N. Lenau*).

Trist vuește ștejerișul,
Cât e cerul tot un nor,
Vênt de tómnă aspru, rece
Sbiciue pe călĕtor.

A pustiu cum urlă vêntul
Tómna 'n codrul trist, uscat,
Sună 'n gându-mĭ amintirea
Fericirei de odat.

Foi uscate, ostenite
Prin copacĭ se mai zăresc,
Insĕ și ele sĕ scutur
Și poteca o 'nvĕlesc;

Cad mereu, voind poteca
Sĕ-mĭ închidă, ca în ea
Sĕ adorm ca ele și eu
Obosit de viéță grea.

Brașov. I. Priscu.

Primarul satului.

Coman Florescu e un om de caracter, un adevĕrat om de caracter! Cel mai vestit desemnator de portrete s'ar simți fericit, décă ar afla un astfel de model, dér Coman Florescu a trăit, „pe când lumea are finit".

Sătețul românesc de munte D. din Ungaria sudică e împresurat de tóte părțile cu părețĭ de stâncă. Nicĭ o cale ferată nu flueră pe valea sĕlbatic-romantică și nespus de frumósă, și bunii locuitorĭ se încrucesc, când aud, că este un colos, care fără cai orĭ boi și fără putere omenéscă duce mărfurĭ și ómenĭ. Ei îl numesc un lucru îndrăcit, de care Dumnedeu sĕ ne feréscă.

Pe punctul cel mai înalt al satului D. se înalță bisericuța de lemn; față în față cu biserica e o casă mare țĕrănéscă, locuința bocotanului Coman Florescu, primarul satului. Tatăl Coman se bucura de renumele de-a fi pe atât de drept, pe cât de nepărtinitor. Toțĭ cei ce mergeau la biserică salutau cu respect, când trecea Florescu prin șirele lor. Pămênturile lui erau cele mai bine cultivate, casa lui cea mai frumósă, nimenea nu l'a vĕdut beat, nicĭ chiar la comândarea nevestei sale, care se mută la cele eterne de vre-o trei anĭ. Cei mai bĕtrânĭ din sat nu-și puteau aduce aminte sĕ fi mai cunoscut vre-un om cumpătat ca pe el.

Coman Florescu avea numai o patimă, dér o patimă nobilă: iubirea peste mĕsură față de cai. Unde era în comitat un têrg de cai, trebuia sĕ alerge, și când audia undeva de un cal frumos, nu se putea rĕbda de-a nu ajunge în stăpânirea lui. Chiar Sylva, singura lui fiică, fórte cu greu, îl putea reține dela acéstă patimă a lui.

Sylva era o fată de 18 anĭ și purta singură gospodăria dela mórtea mamei sale, și o purta cu cap și cu energiă.

— „Dér, fată, tu îmbĕtrânescĭ pe di ce merge, trebue sĕ te hotărescĭ odată a-te mărita!" grăi bĕtrânul.

Sylva rîse: „Și tu m'ai mărita fără scirea mea? Nu-mĭ trebue bărbat, eu rĕmân pururea la tine, adecă — câtă vreme vréi sĕ mĕ ții".

Bĕtrânul o întrerupse zimbind: „Până va venì al tĕu!"

Și „al ei" venì, mai curênd de cum ar fi gândit Coman, și adecă în făptura unui nou argat.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

de-o stâncă, Regina și Princesa Maria șed ceva mai jos, ér în nemijlocita apropiere stă Regele și Principele moștenitor, apoi doi miniștri. In al doilea tablou șede princesa României pe stâncă, Impĕratul într'o parte și Regina într'alta, apoi Regele și Prințul moștenitor.

*

Scoborând din „Poiana Reginei", societatea princiară a mers pe jos tot pe lângă Peleș cu lăutarii cântând după dênșii și s'au întors fórte veseli la 3 și $^1/_2$ óre în Foișorul Prințului Ferdinand, unde pe terasă au luat ceaiul la sunetul cântecelor musicei lui Ciolac, ér cătră 5 óre se reîntórseră în palatul Peleș.

La 7 ore a fost un prând mai mult familiar în castelul Peleș, ér la 9 óre a fost o soarea, la care au fost învitați toți ministrii, întreg personalul legațiunii austro-ungare cu dómnele, representanții pressei etc. Corul lui Musicescu din Iași, ai cărui membri erau îmbrăcați în costum național, au cântat imnul împĕrătesc, apoi un cor de Händl, câte-va cântece bisericesci și câte-va naționale române, precum și imnul național român „Deștéptă-te Române". Impĕratul Francisc Iosif și-a esprimat deosebita Sa mulțumire față cu escelenta producțiune a corului dela Iași.

*

La 10 óre Impĕratul a plecat la gară, după-ce și-a luat adio dela Regina și Principesa în castel, însoțit fiind de Regele Carol și Prințul moștenitor cu suitele.

Regele cu Principele au voit sĕ-l petréca până la Predeal, dér M. S. Impĕratul a mulțumit și n'a voit sĕ priméscă, spuind că e ostenit și voesce sĕ se retragă în vagonul de dormit.

Când MM. LL. au ajuns la gară, în dosul gărei i-a primit taraful lui Ciorac cu imnul împĕrătesc. Intrând în salonul de primire, aici îl așteptau miniștrii cu tóte persónele de distincțiune din Sinaia. M. Sa a dat mâna tuturor miniștrilor la plecare și a păsit pe peron, unde L'a salutat compania de onóre cu musica. A trecut frontul companiei cu Regele Carol și principele Ferdinand și apoi 'și-a luat rĕmas bun dela ei, îmbrățișând și sărutând atât pe Regele, cât și pe Prințul moștenitor.

Gara era splendid iluminată cu lampióne venețiane. Pe peron erau întinse covóre și jur împrejur flori exotice. Plecarea M. Sale Impĕratului a fost însoțită de strigările: „ura" și „sĕ trăéscă" ale imensului public. M. Sa a plecat mișcat și mulțumit de primirea strălucită și căldurósă ce a întêmpinat'o în cele trei dile ale petrecerei Sale în România.

Primirea Impĕratului Francisc Iosif în Bucuresci a fost, o recunosc Români și străini, cum nu se putea mai strălucită. Capitala română a voit sĕ arate în mod ostentativ, cât de mult se simte onorată prin visita împĕrătéscă, prin care România se recunósce ca un stat cultural și factor însemnat în Orient. Nu s'a cruțat nici o cheltuială spre a înfrumseța și decora în mod princiar gara, apoi stradele și Bulevardele, pe unde avea sĕ trécă cortegiul imperial și regal. Mai multe arcuri de triumf, care de care mai frumos împodobite cu vulturi și coróne împĕrătesci, cu stégurĭ române, austriace și ungurescĭ au fost ridicate în calea dela gară până la palat, ér în drépta și stânga stradelor erau ridicați stêlpĭ cu embleme și stégurĭ. Clădirile publice, precum și cele private au fost decorate cu ghirlande verdĭ, covórĕ etc., cu un cuvênt s'a făcut tot ce numai s'a putut pentru a da strălucirea cea mai mare acestei primirĭ.

Culmea festivităților arangiate în onórea Inaltului Óspe a fost însĕ revista armatei pe câmpul dela Cotrocenĭ. 36,000 de soldați au defilat înaintea Impĕratului Francisc Iosif. Diariștii străinĭ erau încântați de priveliștea, ce li-o oferea brava armată română. Un raportor ungur spune, că Monarchul nostru a dis în fața statului major despre armata română: *„E fórte frumósă, România póte sĕ fiă mândră de ea"*, ér după defilare Impĕratul sĕ fi dis regelui Carol, că se simte fórte onorat a cunósce escelenta armată română.

Din camera ungară.

Sedința de alaltăerĭ a camerei ungare a fost fórte sgomotósă și agitată.

Deputatul *Ferdinand Horanszky* a fost primul vorbitor, și el făcu imputărĭ ministrului-președinte Banffy, pentru ce acesta anunțase cu o dĭ mai înainte *disolvarea camerei* în camera magnaților, și nu în camera deputaților. Apoi declară că guvernul n'a luat în serios proiectul privitor la judecațiunea Curiei la alegerĭ, și acum tótă cestiunea rĕmâne baltă, după-ce camerele nu pot hotărî asupra proiectului încă înainte de disolvare.

Br. *Banffy* în rĕspunsul sĕu recunósce, că el ar fi trebuit sĕ anunțe disolvarea mai întâiŭ în camera deputaților, dér după-ce oposiția din camera magnaților îl interpelase în acéstă cestiune, el fu silit sĕ rĕspundă. Dice mai departe că e neapĕrat de lipsă, ca sĕ se disólve actuala cameră, deóre-ce nu esistă garanții suficiente pentru faptul, că óre ar fi finit parlamentul de acum desbaterile privitóre, la buget? In fine protestéză contra învinuirei, că el n'ar fi luat în serios proiectul privitor la judecatura Curiei în afacerĭ electorale.

Gabriel Ugron atacă vehement guvernul pentru disconsiderarea proiectului, care ar fi pus stavilă, ca sĕ nu pótă întra în cameră orĭ-ce individĭ.

După-ce Banffy îi rĕspunde în câte-va cuvinte, și după-ce mai vorbesce și deputații *Helfy* și *Polonyi*, cel dintâiŭ în cestiunea enunțărei făcute de ministrul-președinte în camera magnaților cu privire la disolvarea parlamentului; ér al doilea în cestiunea comisiunei regnicolare — urméză interpelările privitor la *serbările dela Porțile de Fier*.

Deputatul *Bela Komjáthy* impută aspru guvernului, că la serbările dela Orșova nu s'a audit vorbă maghiară, nu s'a vĕdut steag maghiar și nu s'a audit musică maghiară. A fost sĕrbătorit nu regele maghiar, ci împĕratul austriac.

Contele *Albert Apponyi* întrebă, că pentru-ce a lipsit stindardul național maghiar de pe vaporul, care ducea pe cei trei monarchi?

Tot în sensul acesta făcu interpelare și *Ugron*.

Ministrul-președinte *Banffy* rĕspunse deodată la tustrele interpelațiunile, provocându-se la pressa străină, care accentuă (?) că serbarea dela Orșova a avut caracter *maghiar*. La învinuirea, că pe vaporul imperial-regal era arborat numai stindardul ministerului de comerciu, vorbitorul rĕspunde, că a fost arborat și steag național maghiar.

*

Ce se ține de cestiunea disolvărei camerei și nouĕle alegerĭ, semi-oficiósele din Budapesta anunță, că disolvarea camerei se va face poimâne, în *5 c.* Noul parlament se va întruni la *20 Noemvre*. Alegerile se vor începe probabil în *3 Noemvre*, și vor dura *10 dile*.

„Impĕrate! Fă dreptate!"

Cu aceste cuvinte îl întîmpină pe monarchul nostru diarul *„Mesagerul național"* din Bucurescĭ; cuvinte puse în fruntea unui articol, din care reproducem aci următórele pasagii interesante:

„Impĕrate! Fă dreptate!" Incă odată ne va rĕrsări sórele, simbolul curățeniei, numai nouĕ, locuitorilor acestor plaiurĭ frumóse și mănóse, cetățenilor liberĭ din liberul și independentul regat român, ca apoi a doua dĭ, cu primele sale rade maiestóse sĕ Te salute pe Tine, înțelept Domnitor al unui stat vecin, mare și puternic, în momentul în care 'Ți vei pune piciorul pe pământul românesc. Fiă preamărită clipa, în care facĭ primul pas în țéra nóstră, și fiă bine-cuvêntat césul, în care Te-ai hotărît a face pasul acesta.

Dela un capĕt al țĕrii pănă la celalalt numai un singur strigăt va străbate vĕzduchul în acest moment de fericire pentru noi, strigătul de: *Bine ai venit!*

Suntem mândri, suntem fericiți, suntem încântați de marea și deosebita distincțiune, ce ni-o faci, venind sĕ ne visitezi, la noi acasă, în modesta nóstră locuință, în acea locuință, care până eri alaltăerĭ era nebăgată în sémă, ba chiar urgisită și defaimată de unele cercurĭ din monarchiă, ale cărei fire ocârmuitóre sunt depuse în mânile Majestății Tale. Suntem fericiți, căcĭ suntem satisfăcuți! Tóte defaimările și tóte ponegririle se prefac fum în momentul în care Majestatea Ta vei întra în mijlocul nostru, în scopul de a ne vedé și a ne cunósce.

Pe unde vei trece, de-a lungul și de-a latul, vei vedé un popor compact, plin de viață, blând de fire, însĕ energic întru apărarea drepturilor sale. Un popor devotat cu trup și suflet progresului și desvoltării. Un popor accesibil pentru cultura cea mai înaltă. Un popor, care ține la sine, și ține ca la lumina ochilor, și la marele sĕu Domnitor, la Rege și la dinastie. Pe unde vei trece, vei vedé o țĕră plină de câmpii mănóse, o țĕră înzestrată cu tóte bogățile naturei, și păsită pe calea cea mai bună de-a se emancipa de tóte influențele straine și de a deveni independentă, tare și mare din tóte punctele de vedere. Pe unde vei trece, vei vedé o armată bine organisită și bine disciplinată, compusă din pui de șoimĭ, mândria nóstră și fala marelui ei comandant Carol I., Regele României; o armată care scie și póte sĕ salveze în cas de necesitate onórea țĕreii nóstre, totdéuna cu aceași însuflețire și bravură, cu care a salvat o la Plevna, Rahova și pe alte locurĭ.

Mai presus de tóte, vei vedé inima deschisă și sinceritatea, cu care e donat dela natură poporul acestei țĕri, și cu care Te primesce în mijlocul sĕu. Din tot ce vei vedea, nu e nimic ascuns, ci tot e sinceritate, adevĕrată bucurie, căcĭ Românul ast fel primesce óspeții în casa sa. Și fiindcă Te primim cu sinceritate neprefăcută, ținem sĕ-'Ți și vorbim tot cu aceeași sinceritate. Sĕ-'Ți vorbim din inimă.

In toiul fericirei și al bucuriei, în care ne aflăm în momentul, în care Te bineventăm în mijlocul nostru, nu putem uita, că nu suntem singurĭ pe acest pământ. Divina providență ni-a mai dat niște frațĭ, de un sânge cu noi, carĭ însĕ se află resfirați sub stăpânirea altor domnitorĭ. Cei mai multĭ dintre frații noștri, *trei milióne* sunt supușii Majestății Tale. E tot acel popor, ca și noi, blând din fire, devotat desvoltării sale naționale, credincios Domnitorului sĕu.

Majestate! Poporul acesta, sânge din sângele nostru, totdéuna, când a fost în primdjie tronul Majestății Tale, și era amenințat cu prăbușire, a sărit fără șovăire și 'l-a proptit cu umĕrul sĕu vênjos, 'l-a apĕrat cu pieptul sĕu înzestrat cu șepte vieți. Și pentru serviciile acestea, făcute casei domnitóre, al cărei cap încoronat este astădĭ Majestatea Ta, — poporul acesta blând și credincios, nu a cerut altă rĕsplata, decât numai recunóscerea dreptului de a putea trai și a se putea desvolta ca *popor român*.

Majestate! Acest popor, atât de modest în pretențiunele sale, e astădĭ despoiat de tóte drepturile. Scos din cadrul constituțiunii, e dat pradă pe mâna dușmanilor sĕi de mórte, carĭ sunt pe calea de a'l rápi chiar și tesaurul cel mai scump ce'l are: *dulcea sa limbă românescă*. S'a plâns și se plânge mereu acest popor pentru nedreptățile ce i-se fac, și plânsele sale nu le aud, carĭ ar trebui sĕ le audă, și carĭ ar trebui sĕ le dee ascultare.

Majestate! Nu-Ți facem învinovățiri pentru acéstă tristă stare de lucrurĭ. Un domnitor își are tot-déuna consilierii sĕi, sfetnicii, carĭ datorință au sĕ-'l țină în curent cu mersul lucrurilor. Rĕspunderea cade dérá totdéuna asupra acestor sfetnicĭ, carĭ nu sunt sincerĭ, și nu se sfiesc a Te duce în eróre, zugrăvindu-Ți situația alt-cum, și nu așa cum este.

Majestate! Am audit — căcĭ vestea se lățesce pe aripile vêntului, — că totdéuna, când Te afli în reședința din Budapesta, suferĭ de insomnia. Te dai atuncĭ la feréstra și asculți cum șopteso undele Dunărei, și cum suspină frundele pomilor sărutate de vêntul nopții. Și sunetele auzite sunt atât de misterióse, atât de covĕrșitóre, atât de jalnice... pentru-că sunt acompaniate de gemetele și suspinele milióneor de suflete nefericite, carĭ cer și aștéptă dela Majestatea Ta aceea ce au tot dreptul sĕ aștepte: *dreptate*.

Gemetele și suspinele acestea priciuesc insomnia Majestății Tale. Căcĭ apasă greu suspinele nefericiților inima aceluia,

---

Pavel era un fecior demn de invidiat, un fecior după care la tóte fetele le lăsa gura apă. Incă în cea dintâiu Duminecă mergênd la biserică se uitară fetele la el ca la minune. Ér la joc, când îl vĕdură cu cât foc jócă jocurile naționale, la tóte li-se aprinseră călcâiele de dragul lui. Și juca frumos Pavel, frumos ca nimenĭ altul; ca p'o pénă îșĭ purta jucătórea, ale cărei póle și crătință flusturând în aer, făceau un cerc frumos.

Apoi nu se ostenia, încât gândiai că nicĭ nu jócă, măcar'că juca cu tóte fetele tot într'una. Cu o singură fată nu jucà, cu tóte că se apropià de ea cu atâta încredere când merse sĕ o cheme la joc; încrederea se oglinda în ochii lui, ce străluceau ca ai pisicei, când se jócă cun un șórece. Și acéstă fată era Sylva, care blamase într'un așa mod pe Pavel.

Ea a fost cea dintâiu, pe care o ceruse el la joc, cinstindu-o prin acésta, precum se cuvine argatului față de stăpâna lui; dér ea, care dela prima vedere simțise un *nu sciu ce* și *nu sciu cum* față de Pavel, îl respinse cu vorbe blânde:

— „O, sĕ vede că ești străin și nu ne scii obiceiurile. Fata primamarului Coman Florescu dóră nu s'a dejosì până 'ntr'atâta, ca sĕ jóce cu un servitor. S'o scii acésta în viitor!"

Pavel îngălbenì, dér își luà inima 'n dinți și rĕspunse:

— „Bine, stăpână, n'oiŭ uita; dér va venì odată dĭua, când ți-a păré bine, décă Pavel, argatul, te-a cere la joc!"

Sylva aruncà asupra argatului o privire nimicitóre și se grăbì către casă, spre a da curs liber lacrămilor, căcĭ în așa mod încă nimenĭ nu se purtase cu superba Sylva. „Ah, de-ar venì numai tata acasă", — el érăși era la têrg sĕ schimbe un cal, — atuncĭ va trebuì sĕ se care din casă acest tinĕr obraznic". Nu-l putea vedé, îi turburase tot sângele purtarea lui. Și apoi de ce? Incă nu aflase ea o atragere nicĭ catră un om ca și către Pavel, dér o neliniscea împregiurarea, că el ședea sub un acoperiș cu ea. Dómne și bine-și mai petrecea Pavel, cum rîdea de voios, cum mai juca, la toți le era drag de el, singur un lucru supĕra pe Sylva: prea glumia mult cu fetele.

Cu ce ochĭ lacomĭ o privea și el, când credea că nu-l vede! Dela întêmplarea cea din horă, nu se încumĕta sĕ mai vorbéscă cu ea; la masă nu-i dicea nicĭ o vorbă, și totuși ei 'i se părea, că numai cu ea ar vorbì. In mai multe rêndurĭ sta cât p'aci sĕ-i rĕspundă, dér atuncĭ afla în ochii lui o privire așa de batjocoritóre, cât își stringea buzele, și numai cu greu se putea conteni de-a nu plânge cu lacrimĭ.

Ea numĕra órele până sĕ soséscă tatăs'o, și totuși îi sbocotea inima, când audia apropiindu-se tropot de cal. Credeți dóră, că 'i-ar fi plăcut a se despărți de societatea acestui Pavel nesuferibil? O, nu, credea câte-un moment, că așa de bucuros 'i-ar face tatălui ei propunerea, de-a alunga pe Pavel dela casă, dér nu se simția în stare a face acésta. Roșa singură, când se gândia la așa ceva.

Dér de astă-dată tată-s'o întârdià, atât de mult cu venirea, încât prinse a se nelinişti, decĭ într'o diminéță se duse la țigana cea bĕtrână Santa, care scia da cu cărțile de noroc și scia multe descântece.

— „O, vai, porumbița mea, ce te pórtă pe la mine? Ți-e dor de tatăl tĕu? Ai voì sĕ scii cum se află în străinĭ? Indată, îndată vei sci, puiul meu cel scump. Sĕ dau cu sita orĭ sĕ arunc cărțile?"

Sylva se roșì și murmurà perplesă:

— „Mătușă Santa.... eu... eu așĭ voì bucurósă sĕ sciu, décă.... mi-oiŭ afla cândva osênda, și cum va fi?"

— „Hi hi-hi! Ni-or spune cărțile, scumpa mătușii!"

— „După aceea poți sĕ dai și cu bobii în sită, vedĭ, pentru tata".

Bĕtrâna căutà repede cărțile și sita, astupà ferestrile de se făcù în

BCU Cluj / Central University Library Cluj

are *datorinţă* are sĕ le ştérgă. Poporul român de peste munţĭ nu a cerut nicĭ când şi nu cere nicĭ astădĭ favorurĭ deosebite, ci cere numai aceea ce-i compete după drepturile naturei. Astădĭ poporul român din ţĕrile Majestăţii Tale are numai datorinţe, ér' drepturĭ nu are, pentru-că tóte i-le-a confiscat, nimicit şi falsificat supremaţia maghiară: Poporul român de peste munţĭ cere *dreptate!*

In acest moment de bucuriă déră, când fericiţĭ suntem a-Ţĭ puté striga dela un capĕt al ţĕrii pănă la celalalt un sincer:

Bine ai venit! nu ne putem reţiné de a nu ne ridica glasul si în favorul fraţilor noştri de peste munţĭ, — rugându-Te în numele lor, şi strigându-Ţĭ un tot atât de sincer: *Impĕrate! fă dreptate!*

Procesul Tohănenilor.

Rar s'a mai întêmplat între Românĭ un proces atât de scandalos şi ruşinos, cum a fost procesul Românilor din Tohanul vechiŭ, ce s'a pertractat ierĭ şi astădĭ înaintea tribunalului r. din Braşov.

Ca acusator în acest monstruos proces a figurat vênătorul de ciolane *Ioan Berariu*, tutor şi vicenotar în Tohanul vechiŭ, un renegat ticălos, care prin linguşirĭ şi denunţărĭ vênézā diua şi nóptea după óse de ros. De mulţĭ anĭ el era cunoscut ca un om primejdios, care prin intrigĭ şi uneltirĭ zădărnicesce pacea şi înflorirea acestei frumóse comune românescĭ. De repeţite-orĭ am publicat şi noi corespondenţe despre isprăvile acestui nemernic, dând la ivélă mulţime de fapte scandalóse şi fărădelegĭ sĕvîrşite de el; dér tóte au rĕmas zadarnice, căcĭ stăpânii sĕĭ solgăbirĕi şi fisolgăbirĕi, al căror instrument este, l'au susţinut orbesce spre ruina poporului şi nenorocirea comunei întregĭ.

Acum însĕ 'ĭ s'a înfundat jupânului. Duhul cel rĕu l'a îndemnat sĕ pirască pe părintele sĕu sufletesc, d-nul preot *George Tomas*, că într'o predică rostită în Novembre anul trecut în biserica, *ar fi aţiţat în contra naţiunei maghiare*, ér pe d-l învĕţător *Nicolae Pop* l'a pirît, că ar fi aţiţat pe popor în contra lui, adecă în contra „Măriei Sale“, a d-lui — *vice-notar*, îndemnându-l sĕ-l dea afară din cancelaria comunală.

A fost viclén renegatul Berariu, căcĭ s'a îngrijit de timpuriu sĕ se îngrădescă cu martorĭ. A adunat vre-o 12 gunóie din sat, carĭ au pus chiar şi jurămĕnt, că ei au audit atât pe învĕţătorul, cât şi pe preotul aţiţând în biserică.

Dér Românii cu bun suflet din Tohan n'au rĕmas cu mânile în sin. Eĭ au păşit cu bărbăţiă în apĕrarea preotului lor, aşa că la pertractare s'au înfăţişat nu mai puţin ca 46 de Românĭ tohănenĭ, cei mai mulţĭ veniţĭ ca martorĭ în apĕrarea preotului şi învĕţătorului lor.

Spiritele între bunii Românĭ din Tohan, după cum aflăm, erau fórte agitate. Erĭ vre-o 30 de femeĭ au ajunat tótă diua pentru ca Dumnedeu sĕ ajute causei dreptăţii. Şi a şi ajutat Dumnedeu, căcĭ Berariu cu soţii sĕi au rĕmas de ocara lumei.

Pertractarea, mai ales adĭ înainte de prând, a fost fórte agitată. Martorii preotului Tomas şi învĕţătorului Pop protestau cu tótă bărbăţia şi declarau făţiş de mincinoşĭ neruşinaţĭ pe martorii luĭ Berariu, despre carĭ s'a adeverit în decursul pertractării, că mai ales unii din ei sunt nisce lăpĕdăturĭ miserabile, carĭ de câte trei anĭ nicĭ n'au cercetat măcar sânta biserică, necum; sĕ audă pe preot „agitând“; unul din ei chiar şi la pertractare s'a înfăţişat mort de beat, aşa că nicĭ nu putea sta pe picióre. Aceştia sunt amicii şi ómenii lui Berariu, soţul de luptă al fisolgăbirĕilor ungurĭ din comitatul Făgăraşului!

Martorii părintelui Tomas şi ai învĕţătorului Pop erau însĕ tot fruntaşĭ, feţe bisericescĭ şi cei mai cinstiţĭ ómenĭ din sat, unii dintre ei decoraţĭ cu medalii încă de pe timpul când serviră cu ostaşĭ grăniţerĭ.

In faţa acestora nevoiaşul Berariu şi soţii sĕi au rĕmas sdrobiţĭ. Tribunalul a *achitat atât pe preotul Tomas*, al căruĭ apĕrător a fost d-l advocat Eugen *Lemeni*, cât şi pe învĕţătorul Nicolae *Pop*, care a avut ca apĕrător pe d-l advocat Karl *Lurtz*.

Tribunalul a fost compus astfel: Presedinte: Petru *Pop*; judĭ votanţĭ: Garvril *Budai* şi Carol *Göldner*; procuror: *Ştefani*; notar *Molnár*.

Când s'a cetit sentinţa de achitare, publicul, mulţămit de triumful causei drepte a erupt în strigarĭ de „sĕ trăéscă“ la adresa tribunalului, care în causa asta a procedat drept şi obiectiv.

Intrebare e acuma: cu ce nas va mai sta Berariu prin Tohan şi ale cui vor fi óre sufletele celor ce au jurat în contra nevinovatului lor preot şi învĕţător?

Procese peste procese.

Par' că Ungurii dela putere ar vré sĕ se despăgubéscă pentru graţiarea intemniţaţilor în procesul Memorandului, ce s'a întêmplat în contra dorinţei lor.

Marţa trecută, în procesul de pressă al „Tribunei“ pentru un articol, în care a cerut ca Biserica şi şcóla sĕ-şĭ facă datorinţa faţă cu Mileniul, a fost condamnat A. Balteş, responsabil pentru Redacţie, la **un an şi 3 lunĭ închisóre** de stat şi 300 fl. amendă.

La 6 Octomvre n. vor fi trase înaintea judecăţii din Cluşiu *10 Românce* din Boiţa pentru o declaraţiune, ce au publicat'o. Afară de acésta mai sunt în pregătire un şir de procese politice unul mai monstruos decât celalalt.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

SCIRILE ĎILEI.

— 21 Septemvre.

Óspeţii italienĭ. Deputaţii şi senatorii italienĭ, împreună cu dómnele au visitat în Bucurescĭ alaltăerĭ Ateneul, unde un fotograf a fixat, într'un frumos tablou, acéstă visită. In amintirea visitei o piatră comemorativă a fost aşedată la intrarea Ateneului şi un act subscris de toţĭ cei presenţĭ a fost depus în archiva Ateneului. De aicĭ óspeţii italienĭ s'au dus la scóla primară de aplicaţie a scólei normale de institutorĭ dela Maidanul Dulapului, unde elevii scólelor normale au esecutat mai multe cântece, carĭ au plăcut mult visitatorilor. Au mai visitat apoi biserica Domniţa Balaşa, Museul de antichităţĭ şi Academia. La órele 12, comitetul de primire a oferit visitatorilor un dejun la şosea, ér séra a fost la Hugo banchet oferit deputaţilor şi senatorilor italienĭ de către d-l L. Cazzavillan.

Monarchul către magnaţii maghiarĭ. In darea de sémă, pe care o face „Neues Wiener Tagblat“ despre sosirea M. S. Regelui Carol I la Orşova, se găsesce relatat un incident caracteristic pentru opiniunea, ce are Impĕratul Francisc Iosif despre educaţiunea magnaţilor maghiarĭ. Incă odată am mai făcut amintire despre acel incident, pe care acum îl reproducem textual după diarul vienez: „Când se apropiă trenul regal român, se remarcă următorul incident: Impĕratul osbervă pe câţĭ-va magnaţĭ ungurĭ fumând. Atuncĭ chemă pe baronul Banffy şi 'i dise în unguresce: „Spune pentru Dumnedeu, acelor domnĭ, că nu se fumézā când sosesce un rege.“ Apoi întorcându-se către miniştri Goluchowski şi Badeni, adăogă în nemţesce: „tot mereu trebue sĕ le fac educaţie!“ Faptul e narat în numĕrul din 17 (29) Septemvre curent.

—o—

Osîndit pentru un atac asupra ministrului Fejerváry. La 21 Fubruarie c. publicase diarul socialist „Uj Népszava“ din Budapesta un articol intitulat „Kaleidoscop“ în care se afla şi următorul pasagiu îndreptat contra ministrului de honvedĭ br. Fejerváry: „Óre nu se póte numi furt, procederea impertinentă a ministrului de honvedĭ privitor la alimentarea honvedilor? Cine scie unde curg banii!“ In urma acésta, la recercarea ministrului Fejerváry, procuratura intentă proces de pressă pentru calumniă contra numitului diar. Pertractarea finală se ţinù alaltăerĭ înaintea tribunalului, din Budapesta. Autorul articolului încriminat, tinichigiul Iacob Israel, fù declarat vinovat de către juraţĭ, şi tribunalul îl osândi la *4 lunĭ* temniţă ordinară şi 50 fl. amendă.

—o—

Logodnă. Anunţăm cu plăcere logodna gentilei d-re *Volumnia V. Sassu*, fiica d-lui *V. P. Sassu* din Brăila, cu d-l *Constantin Gabrielescu*. — Adresăm tinerei părechĭ şi familiei felicitările nóstre cele mai cordiale!

—o—

D-l Emil Alglave, învĕţatul profesor de finanţe dela facultatea de drept din Paris, a sosit în Bucurescĭ. D-sa vine din Odessa, după ce a visitat întréga regiune a Rusiei unde s'a pus de curênd în aplicare monopolul alcoolului după sistemul propus de d-sa. D-l Alglave este cunoscut în România deja din anii trecuţĭ, când a visitat-o cu de-amĕruntul.

—o—

Dar împĕrătesc. D-l General *Vlădescu*, prefectul palatului regal, a primit în dar dela M. S. Impĕretul Francisc Iosif o prea frumósă tabacheră de aur împodobită cu diamante. Tabachera valorézā câte-va mii de Lei.

—o—

Strivit de tramvaiŭ. Astădĭ la órele $11^1/_2$ s'a petrecut o scenă grozavă înaintea Redacţiei nóstre. Un băiat de vre-o 12 anĭ, cu numele Albert *Galter*, al căruia tată este în slujbă la gară, ér mamă-sa ţine o cârciumă în Braşovul-vechiŭ, voind sĕ se urce pe tramvaiŭ înainte de ce acesta s'ar fi oprit, a cădut între rótele vagónelor, fiind têrêt la o distanţă de câţĭ-va paşĭ. Când a fost scos dintre şinĭ, era strivit şi schilăvit, încât îţĭ era gróză sĕ te uiţĭ la el. Nenorocitul a fost dus la spital, unde ni-se spune, că a şi murit. E destul de trist, că tocmai în piéţă, unde circulaţia e mai mare, nu se iau mĕsurile de lipsă pentru a încungiura asemenĭ nenorocirĭ. Nicĭ măcar o pază bună nu se pune, ca sĕ păzască stradele şi sĕ facă loc tramvaiului, care de multe-orĭ e cât p'aci sĕ dea peste ómenĭ.

—o—

Ión V. Socec, un fruntaş al comerciului bucurescean, a încetat din viéţă alaltăerĭ, la óre 1 şi 30 din di, în urma unei bóle de inimă de care suferea de mai mult timp. I. V. Socec e originar din Transilvania, născut la 1830, dintr'o familie săracă. După ce a lucrat câţĭ-va anĭ la casa Ioanid şi a agonisit un mic capital, a fondat la 1854 împreună cu un asociat cunoscuta sa casă din Bucurescĭ. După 2 anĭ Socec rĕmase singurul conducĕtor al afacerilor sale şi casa sa dobêndi, în scurt timp, o reputaţiune bună. Mai târdiu I. V. Socec îşĭ asociă la muncă 2 din fiiĭ sĕi, Jean şi Victor.

—o—

Cununia principelui moştenitor italian cu principesa Elena a Muntenegrului se va sĕvêrşi în decursul lunei curente după următorul program: In 20 Oct. sosirea principesei în Bari; în 21 ceremonia convertirei; în 22 intrare festivă în Roma; în 24 căsĕtoria civilă şi bisericéscă; în 25 primirea autorităţilor publice; 26 prândul diplomaţilor; 27 prând militar; sera representaţia festivă; 28 mare revistă militară; şi 29 plecarea tinerei părechĭ la Florenţa. Intre gratulările pe carĭ le-a primit regele Umberto cu prilejul fidanţerei fiiului sĕu, póte cea mai caracteristică e gratularea regimentului 13 de husarĭ prusianĭ, al căruĭ proprietar este regele italian. Felicitarea regimentului a fost rostită înaintea regelui de către locotenentele Hausmann, în Monza. Hausmann plecă călare in 12 Septemvre din Falkenberg, şi călare percurse calea peste Strassourg, Basel, Luzern, şi St. Gothard pănă la Monza, unde sosi în 19 Septemvre. Regele Umberto îl primi fórte graţios pe gratulant, îl invită la prând, şi-l numi cavaler. Calea pe care o făcù locotenentele Hausmann călare în timp de 7 dile şi 2 ore, este 730 kilometri de lung.

—o—

Mari incendii. Firul telegrafic aduce scire despre următórele douĕ mari incendii. In oraşul Fez din Africa de Nord arse cu totul partea locuită de Jidanĭ. Mulţĭ locuitorĭ au cădut victima flacărilor îngrozitóre mulţĭ au fost greu răniţĭ; 500 de ómenĭ petrec golĭ şi făr' de adapost pe câmpurĭ. Al doilea incendiu se întêmplă în oraşul Aberdeen din Anglia. Alaltăerĭ sera se iscă foc în sala de concerte ce era tixită de lume. Publicul se îmbulgi spre uşĭ, şi astfel se întêmplă, că mulţĭ se nenorociră. Pănă acum s'a consttatat mórtea a 3 persóne, 40 au fost greu răniţĭ.

—o—

Un lăcătar de maşinĭ, care sĕ fiă în stare a conduce atelierul mecanic, pe care d-l *Petru Manciu* îl intemeiézā în Oraviţa cu scop de-a confecţiona un *nou sistem de maşinĭ de cusut*, — invenţiă propriă a d-lui Manciu, patentată pentru Austro-Ungaria — póte afla aplicaţiă în acel atelier cu fórte frumóse şanse pentru viitor. Lacătarii (Maschinen-schlosser) doritori de-a ocupa acel post au de-a se adresa d-lui Petru Manciu în Oravitza (Banat) pănă la sfîrşitul lui Noemvre c. — Avis lăcătarilor românĭ!

---

colibă întunerec ca nóptea, aprinse o lampă mică şi mormăi un descântec asupra unui hîrb cu cărbunĭ aprinşĭ, ce-l puse aprópe de uşă, spre a ţiné departe pe deavolul, care bucuros face tot felul de lucrurĭ rele, precum îi dicea ea Sylvei, care privia cu frică la boscónele babei. Apoi âmblă pe fată sĕ şédă şi sĕ dică un Tatăl nostru, ér ea împrăştià cărţile.

Era o grupă interesantă, baba cea hîdă şi sécă, ér lângă ea bobocelul de Sylva, care nu cuteza nicĭ a-şĭ ridica ochii spre cărţĭ. In urmă tóte cărţile fură aşedate şi bĕtrâna Santa începù:

— „Un mare rĕu îţĭ stă în cale; dér va venì un voinic bărnaciu, care te-a scóte din necas. Tu nu-i vedé multă vreme pe regele, adecă pe tatăl tĕu, dér voinicul cel bărnaciu te-a lua la sine şi veţĭ fi fericiţĭ“.

Sylva îngălbinì, plătì babei şi se grăbì spre casă, fără a mai aşteptà sĕ-i dée şi cu bobii. Destul 'i-au dat ei cărţile de gândit. Cât de dureros îi bătea inima. Sĕ nu vadă ea mult timp pe tatăs'o! Póte s'a bolnăvit în streinĭ şi n'are pe nime, cine sĕ-l caute. De bună sémă de aceea întârdiă atâta. De când ţine ea minte, nicĭ-odată n'a stat tatăs'o trei sĕptĕmânĭ dus de acasă. Şi apoi voinicul cel bărnaciu, când va venì óre? Óre fi-va şi acela aşa bărbătos şi puternic ca Pavel? Dér ce-o şi interesa pe ea acum bălanul Pavel, după ce scia hotarît, că sórtea a fericit'o cu un voinic bărnaciu!

Dóuĕ dile deplin umblà fata ca prin vis încóce şi 'n colo; la cel mai mic sunet tresărea, îşĭ negligia gospodăria şi nu putea lua nicĭ o hotărîre. Pavel o privia clătind din cap; el o iubia şi simţia, că în inima ei se petrece ceva neobicĭnuit; neliniştea ei îl puse pe gândurĭ.

*

Eră venì Dumineca. Tóte slugile stau gata de-a merge la biserică şi-şĭ aşteptau stăpâna, căreia de-altmintrelea îi plăcea peste mĕsură regula. In fine se ivì şi ea în haine de sĕrbătóre, dér în mână — în loc de carte de rugăciunĭ — ţinea o legăturiţă.

— „Pavele“, începù ea cu voce tremurătóre — era prima-dată, că ea-i îndreptà vorba direct — „aci ai cheile podului şi ale şurei. Şi tu, Nană“ — întorcându-se către o servitóre bĕtrână — ia cheile dela cămară şi pivniţă. Mĕ priviţĭ cu mirare! — Mătuşa Santa mi-a spus din cărţĭ, că mĕ aştéptă un rĕu mare, că nu voiŭ vedé multă vreme pe tata; au trecut trei sĕptĕmânĭ, de când s'a dus, şi n'am audit încă nimic de el. Am băgat de sémă, că şi ómenii din sat clătină din cap şi murmură neîndestuliţĭ, că primarul lor lipsesce aşa mult de acasă; trebue, că s'a bolnăvit şi eu trebue sĕ...“

— „Póte sĕ-l fi lovit vr'un cal prin têrg şi sĕ-l fi omorît; de acestea s'au mai întêmplat“, dise un servitor nesocotit.

Sylva tresărì cu gróză, ochii ei se umplură de lacrimĭ. Pavel aruncă o privire aspră asupra prostului servitor şi se întórse spre stăpâna sa cu o voce deosebit de móle şi de blândă: „Nu-ţĭ face grijĭ zadarnice! Póte că stăpânul nu şi-a aflat cal pe plăcere în têrgul acela, şi de aceea s'a dus la L., unde chiar acum e têrg de vite. Rĕmâi acasă; décă te neliniştesce întârdiarea lui, voiŭ merge eu sĕ-l caut. O fată neîmblată 'n lume, ca tine, e espusă la multe de tóte într'un drum lung“.

Vorbele lui Pavel îi făcură bine, dér vechia încăpăţînare se revoltà în, ea şi chiar voia sĕ-i dée un rĕspuns dogenitor, când bătù cineva în pórtă. Pavel grăbì afară sĕ vadă, ce e; se întórse însĕ îndată şi rugà pe Sylva sĕ-l asculte câteva minute numai între patru ochĭ, că are de a-i împărtăşi un lucru prea însĕmnat.

— „Ce mi-ai puté tu spune, ce sĕ nu audă şi ceialalţĭ?“ întrebà ea suméţă şi-l privì crunt. „Sylva Florescu nu póte avé vorbirĭ secrete cu servitorul ei. Spune afară ce ai de spus, dér pe scurt, că eu mĕ grăbesc!“

Oștenii români.

Vorbind despre revista de pe câmpul Cotrocenilor, cu care s'au încheiat sĕrbĕrile date în Bucurescĭ în onórea Impĕratului Francisc Iosif I ḑiarul „*Timpul*“ din 19 Sept. v. scrie:

Cu o legitimă mândriă am asistat erĭ cu toții la priveliștea mărétă pe care ne-a oferit'o armata nóstră. Orĭ-ce suflet românesc trebuia sĕ fi tresaltat de bucuriă vĕḑênd pe oștenii țĕrei trecênd mândri și voioșĭ în fața Șefului lor suprem și a Ilustrului Sĕu Óspe.

Tóte inimele bĕteau la unison, căcĭ oștenii carĭ defilau, făcênd onóre neamului românesc, sunt fiĭ țĕrei, falnicele drapele ciuruite de glónțe dușmane amintesc, că acestor vitejĭ datorim ceea ce suntem astădĭ.

Iți umpleau inima de bucuriă esclamările de laudă și de admirațiune pe care le auḑeai eșind din gura străinilor, carĭ veniseră sĕ asiste la acest frumos spectacol. Imprejurul nostru vedeam cum corespondenții ḑiarelor străine erau óre-cum uimiți par'că ei nu se așteptau la ceea ce vedeau; nu trecea minut fără ca sĕ nu rĕsune la urechile nóstre cuvinte plăcute ca: „Superb, splendid, frumos! Așa armată înțeleg și eu! Se vede mâna Hohenzollernilor!“ și altele tot atât de măgulitóre pentru auḑul fiă-cărui Român.

In fine se póte ḑice, că revista de pe câmpul Cotrocenilor a fost încheierea cea mai strălucită a sĕrbĕrilor date în capitală pentru primirea Majestății Sale Impĕratului Francisc Iosif.

Când sórele, strĕbătênd norii amenințătorĭ, a apărut aruncând raze de lumină aurie peste pădurea de baionete și făcênd sĕ strălucéscă uniformele, un strigăt spontaneu de „ura!“ a isbucnit din tóte pepturile. Spectacolul era într'adevĕr mărețș și va rĕmâné nesters din amintirea asistenților.

Impĕratul părea mulțămit peste mĕsură; Majestatea Sa urmărea cu o atențiune din cele mai învederate tóte mișcările armatei și privea la fiă-care corp în parte, în mĕsură cum defila.

A ḑice, că M. Sa Regele era radios este o banalitate; cum sĕ nu fiă radios înțeleptul Suveran, care vede încoronată munca Sa neadormită de trei-ḑecĭ de anĭ; care, înconjurat de iubirea și admirațiunea unui popor întreg, primesce în capul armatei, pentru care a făcut atâta și pe care a condus'o la victorie, pe Suveranul unui mare Imperiu și póte sĕ-i presente o asemenea armată?

Aflăm, că Augustul Óspe s'a esprimat cu multă căldură în privința oștenilor noștri; dela gura Văii unde l'au salutat primele tunurĭ românescĭ, până la Predeal, unde alte tunurĭ li vor ḑice „Rĕmas bun“, Impĕratul Francisc Iosif a avut prilegiul a vedea o bună parte a oștirei nóstre și pretutindenĭ ea 'I-a lăsat o impresiune din cele mai plăcute.

Nu voim sĕ anticipăm asupra Monitorului Oficial, dér putem spune de pe acum, că va apare în curênd un ordin de ḑi al M. Sale Regelui, prin care Șeful suprem mulțămesce armatei de modul cum s'a presentat și îi comunică impresiunea favorabilă pe care a făcut'o Inaltului Óspe.

De altmintrelea, Majestatea Sa Impĕratul Francisc Iosif a avut în cursul Domniei Sale mai multe prilegiurĭ de a cunósce și de a aprecia calitățile militare ale neamului românesc.

In diferitele rĕsbóie pe care le-a avut Monarchia vecină, supușii românĭ ai Impĕratului au dovedit în mai multe rênduri, că vitejia face parte din moștenirea gloriósă a strămoșilor lor, carĭ sunt și ai noștri. Ei și-au vĕrsat sângele pentru Suveranul lor și au arătat, că sunt oștenii sĕi cei mai lealĭ și cei mai credincioșĭ.

Aceleașĭ însușirĭ le are oșteanul nostru; pe dênsul se radimă speranța Națiunei și a Regelui ei, el ne-a adus unde suntem, tot el ne va ocroti pentru a puté urma în liniște opera nóstră de pace și de cultură.

Oștenii noștri, fala țĕrei, sĕ trăiască!

Supĕrarea Maghiarilor.

Pressa maghiară e fórte supĕrată în urma faptului, că elementul maghiar a avut un rol secundar la inaugurarea canalului dela Porțile de fier.

Ĕtă spre pildă ce scrie „*Magyar Hirlap*“ în acéstă cestiune:

„Dér cine e de vină, că noi n'avem serbărĭ de bucuriă, fără vr'o amărăciune? S'a cam ignorat, că inaugurarea trebuia sĕ fie o serbare maghiară și caracterul ei maghiar nu s'a manifestat nicĭ măcar în aparență. Cu atât mai mult ne-a surprins acésta, că din partea Românilor s'a făcut totul, ca representanții puterilor europene sĕ remarce presența lor. O armată întrégă s'a înșirat de-a lungul malului român al Dunării; stindardele române au fost arborate pretutindenĭ, stindarde unguresci fórte puține. Programul serbărilor de inaugurare a fost aprópe compromis prin acéstă demonstrație amicală. Și totușĭ Porțile de fier au fost tăiate de noi, ér nu de Românĭ“.

„Intêlnirea celor trei monarchĭ s'a transformat într'o mare serbare a păcii, în care rolul principal, *spre marele nostru regret*, l'a avut România. Regele României nu numai că a venit cu o suită mare și strălucită, dér malul român al Dunării dela hotar și până la Gura Văiei, a fost teatrul unor strălucite serbărĭ militare. In onórea vaporului imperial în care se aflau cei trei monarchĭ cu suitele și miniștrii, au stat de gardă la hotar 13 batalióne de infanterie, garda regală română, artileria și cavaleria. Și când a trecut vaporul imperial și celelalte vapóre, armata română le-a primit cu entusiaste strigăte de „ura“, cu imnul austriac și cu bubuitul tunurilor. De pe bordul flotilei române si al vapórelor române mii de ómenĭ îșĭ agitau batistele, ér sus în pădurĭ și pe munțĭ mii de țĕranĭ și țĕrance române au închinat drapelele române, ce le aveau în mână. Și acéstă demonstrație a fost cu atât mai imposantă, cu atât mai surprindĕtore, cu cât nu fusese anunțată de mai nainte“.

„Acéstă pompă mare a pus mai mult în evidență starea de părăsire a malului sêrbesc. Acest mal a presintat în adevĕr un aspect trist cu cele câte-va stindarde sêrbescĭ ce s'au zărit pe icĭ pe colo. Dér *mult mai trist* a fost rolul Ungariei, căcĭ prin nimic ea nu și-a afirmat marea lucrare pe care a desĕvîrșit'o.

„*Budapesti Hirlap*“, vorbind mai întêiŭ de impresiunea escelentă, pe care au produs'o trupele române înșirate pe malul Dunărei, continuă astfel:

„*Profundă tristeță ne cuprinde* în fața pompei și a strălucirei desfășurate la Porțile de fier. Am credut, am fost indreptățiți a spera, că inaugurarea va fi corona serbărilor milenare; dér totul s'a vĕḑut acolo, numai Ungaria milenară nu. N'a fost acolo măcar Ungaria modernă, nicĭ regele Ungariei, nicĭ culorile Ungariei, ci numai Monarchul Austro-Ungariei și culorile monarchiei.

„La ce sĕ ne așteptăm acum după tóte acestea dela visita din Bucurescĭ? Politică europeană? Alăturarea României la tripla alianță? Nu vom micșora valórea acestui lucru, dér acea presiune morală, acea amărăciune, acea sugrumare nemilósă a aspirațiunilor, a mândriei și a sentimentelor nóstre patriotice, — sugrumare ce s'a desĕvêrșit cu atâta pompă la Orșova, strînge tóte inimile unguresci, deslănțuesce sentimentele, le lasă fără stăpân și le alungă, după un scop — unde? De sigur nu între paragrafele pactului nostru cu Austria.

„*Răbdare! Răbdare!*“ Am privit *cu invidie* puterea răpitóre a tênărului regat român național. S'a presintat în mod imposant la hotar; insuflețirea și mândria națională au făcut sĕ-i tâlfae stindardele, și aceeașĭ însuflețire a dat aripĭ salutului ei. Acolo expansiunea, credința și aspirația sgomotósă a junelui; ér la ómenii noștri ramolisment, o prudență îngrozitóre și o óre-care abdicare la viață; pe *ómenii noștri i-a tîrît monarchia*, cum un remocher tîrăsce șlepurile.

„Décă Apponyi, care a fost acolo, n'a jurat de cel puțin șépte orĭ, că preferă a muri ca un pustnic, decât sĕ se închine spiritului ce s'a manifestat la Porțile de fier, — atuncĭ el n'are sânge în vinele sale.

„Ce, sĕ facem cu Românii noștri, când noi n'avem curaj sĕ ne afirmăm! Atât de mult s'a anihilat statul național maghiar acolo! De o nevoie infamă suntem siliți sĕ îndurăm acésta, dér ne strîngem pumnii, ne mușcăm buzele și ḑicem: Răbdare! Răbdare!

„Regele nostru nicĭ un bănuesce, că o amărăciune turbată sfășie mii și mii de inimĭ credincióse unguresci, și décă ar vedea cum înfășurăm sărmanul nostru tricolor, scăldându-l în lacrămĭ, acum la sfîrșitul serbărilor milenare, — tot nu ne-ar înțelege“.

O adunare pistriță de învĕțătorĭ.

Comitatul Făgărașului, Sept. 1896.

Cine ar fi trecut în ḑiua „Inălțări Sf. Crucĭ“ pe la 10 óre a. m. prin „strada Becleanului“ din Făgăraș, ar fi putut observa două grupe de „domnĭ“ înaintea școlei civile. Trecĕtorii maghiarĭ, vĕḑênd grupul al doilea, ḑiceau „ezek a dászkelek“. — Da, erau dascălĭ. Intr'un grup domnișorĭ de deosebite tipurĭ: ochĭ așețați piediș, fețe nemțescĭ, două fețe „romane(!)“ și un nas de-al lui Israel. Erau învĕțătorĭ de stat, reformați și de-ale „națiunei“ fiice recipiate. Două-ḑecĭ de pașĭ dela ei un alt grup, grămădit laolaltă și cu uitaturĭ batjocoróse și buze strîmbate a nĕcas. Ișĭ rîdeau unii de alții. Erau *dascălii grănițerescĭ*.

Cu toții erau convocațĭ la adunarea reuniunii învĕțătorilor de stat și comunalĭ din comitatul Făgărașului. Bieții grănițerĭ, predați în urma rescriptului preaînalt autorităților comitatense, încă au luat parte fiind, după ḑisa convocării, „din oficiu“, membri ai acelei reuniunĭ.

Programul a fost milenar. Punctul prim: *Szozat*-ul, la care noi, înstrăinați de mama cea vechiă, n'am apucat sĕ ajungem. Dér auḑiam de afară încordarea meseriașilor și neguțătorilor din „dalegyesület“-ul Făgărașului, căcĭ aceia ne-au „învrednicit“ cu producția. Vorbirea de deschidere, după stereotipele frase de „lipsa de strîngere a forțelor“, „plantarea iubirii de patrie“, „perfecționare“ — și perfecționare! — a fost așișderea milenară. Apoi declamarea unei poesii de Petőfi. Asta a fost de bună sémă „patriotică“, căcĭ n'am priceput nimic din ea: declamatorul orĭ șoptea, orĭ urla ca vêntul, ce mână flacările caselor aprinse, când cu invasiunea „civilisatorilor“. (Veḑi icóna lui Feszty!) A urmat o prelegere practică a unui învĕțător dela școla de fete. Am stat și acolo. 'Și-a cetit apoi un învĕțător dela școla de stat din Făgăraș o disertație despre școla de repetiție. Și asta am auḑit'o. Aicĭ l'a pus pĕcatele pe Georgescu sĕ facă unele observărĭ — horribile dictu — *în limba română*. Ca mușcat de șerpe sare un alt șerpe vitéz din Comăna — și, aicĭ au școlă de stat — și se 'nceruntă: „Kérem, cum póte sĕ vorbéscă cineva în limbă străină aicĭ? Trist ar fi, décă cineva

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Lui Pavel 'i se umflară vinele pe frunte de mâniă, și décă Sylva ar fi fost bărbat, de bună sémă sărea cu cuțitul la el; astfel însĕ îșĭ petrecù mâna peste ochĭ și ḑise:

— „Va sĕ ḑică tu voescĭ cu orĭ-ce preț sĕ audă și ómenii acești rușinea, ce a căḑut peste casa Florescului? Așa-déră află dela argatul tĕu, care e cel dintâiu, care-ți spune, că tatăl tĕu e un hoț! Da, un hoț ordinar de cai, care de opt ḑile e închis. Afară stau gendarmii, carĭ au venit sĕ sigileze tóte. Acésta e ce voĭ a-ți spune între patru ochĭ“.

Sylva se clătină și trebui sĕ se țină de cofa cu apă, ca sĕ nu cadă. Așa-déră acesta era rĕul prorocit? Da, de bună sémă, un rĕu mai mare și mai rușinător nu putea fi. Tatăl ei, avutul și stimatul Coman Florescu, un hoț ordinar de cai!.... Dér de ce ar fi avut el lipsă sĕ fure cai? Dóră el era cel mai avut bocotan al ținutului!..... Ea se îndreptà superbă și ḑise cu voce hotărîtă:

— „Tu minți, Pavele; tata nu-i hoț!“

— „Tatăl tĕu e hoț!“ ḑiseră acum și gendarmii, carĭ într'aceea întraseră în casă. Mergeți toțĭ afară, voĭ ómeni! Numai fata primarului și argatul cel mai de frunte, Pavel, au sĕ rĕmână, spre a ne da unele lămuririĭ“.

Servitorimea se retrase îngrozită. Sylva sta locului galbenă ca céra. Ea nu avea vorbe, nicĭ lacrimĭ pentru durerea și rușinea ei cea nemărginită, dér nicĭ o mustrare față de tatăs'o, pe care-l iubia peste tóte. Numai vorbele bĕtrânei Santa 'i sunau în urechĭ: „Un rĕu mare te-a ajunge..... un voinic bărnaciu te-a ridica“.

Era o pausă mută, gendarmii vedeau marea durere a tinerei fete și-i deteră timp de reculegere. Pavel era sĕ-șĭ dea palme, pentru-că s'a lăsat stăpânit de mâniă și s'a arătat fără inimă față de Sylva, pe care o iubia mai mult decât viéța sa. El voĭ sĕ stea sincer și neclintit lângă ea. Intr'o óră va sci tot satul, că primarul e în închisóre pentru furt de cai și peste o óră toțĭ și-or întórce fața de către suméța Sylva. „Sĕracă copilă!“ esprimară dureros buzele lui.

Acestea vorbe mai însuflețiră pe biata Sylva, care părea înlemnită, sângele 'i se urcà în obraz și se întórse spre gendarmĭ cu cuvintele: „Spuneți drept, adevĕrat, că tata-i închis, și de când?“

Gendarmii îi povestiră, că Florescu înainte cu trei sĕptĕmânĭ s'a vĕḑut în têrgul din X cu o părechiă de cai negri frumoșĭ, pe carĭ 'i-a schimbat cu o părechiă de armăsarĭ. Cumpĕrătorul cailor celor negri însĕ era un negustor de cai, care și el voĭ sĕ-i vêndă mai departe. Ii și venì încă în acea ḑi un cumpĕrător; dér când acesta se uità mai cu deamĕruntul, aflà, că acești sunt caii lui proprii, ce 'i se furaseră cu câte-va sĕptĕmânĭ înainte din têrg. Hoțul nu s'a putut afla orĭ cât l'au căutat. Se 'nțelege, că negustorul de cai făcù arătare la poliție. Numai decât fură trimișĭ polițiștĭ după Coman, spre a-l întreba, dela cine a cumpĕrat el caii aceia, căcĭ nimenĭ nu presupunea, că bocotanul și stimatul primar sĕ fiă hoț de cai. Dér nu-l aflară prin têrg, că plecase către casă. Decĭ fură trimișĭ doi gendarmĭ în urma lui. Acești gendarmĭ suntem noi. După o călĕrire sdravĕnă de câteva ceasurĭ l'am ajuns, și când eram cam de o sută de pașĭ departe de el, îl provocarăm sĕ stea locului. El îșĭ întórse capul și cum ne zărì, o luà la fugă cu cei doi armăsarĭ ai sĕi. Noi, firesce, alergarăm în urma lui. Când l'am ajuns, călĕrind pe lângă dênsul, el scóse repede din turécul cismei un cuțit mare și și-l înfipse în gât. Ne repedirăm sĕ-l oprim, dér era prea târḑiu, — îșĭ făcuse o rană afundă.

— „E mort tata? Nu o sĕ-l mai vĕd?“ întrebà Sylva.

— „Nu e mort, ci-i pe cale de-a se însănĕtoșa. Noi îl duserăm în satul cel mai aprópe, unde medicul îi legà rana. Acum zace în prinsórea

n'ar sci „limba patriei". Ce ar dice „Nagyméltóság"-ul, care e pe părete, (icóna lui Wlassics era spânzurată pe părete între patru stéguri „naționale"), décă ar audì așa ceva?" Uf, sĕracă patriă! — Il potolesce inspectorul școlastic, că „la pertractarea disertației numite nu se póte vorbì despre asta, dér sĕ facă o propunere, când vor fi acestea la ordinea dilei".

S'au ales noii funcționarĭ. Românii au dat vr'o șése inșĭ bilete albe. Pentru cine sĕ fi votat. Unul „de-ai statului" dicea, că e bun ca president „Vĕgh", celalalt, că „Lörinczy". Ales a fost Vegh, care la masă ne-a provocat sĕ întipărim — par'că noi n'am avea alt ceva de lucru — în elevii noștri iubirea „limbii patriei" („a haza nyelve"). „Mĕ", dice soțu Niculiță Bârsanul, „până acum n'am sciut, că esistă și un Volapük maghiar". — „Nu te pricep!" - „Ei, n'audĭ, că patria nóstră poliglotă are o limbă? Asta trebue sĕ fiă un fel de Volapük, alcătuit din elemente *maghiaro*-româno-slovaco-germano-ruteno-sloveno-serbesco-italienesco-bulgaro-*ovreescĭ*".

Vin propunerile. Se scólă învĕțătorul român *Lazăr* și propune: „Fiind reuniunea comitatensă, fiind limba protocolară în comitatul Făgărașului și cea română, fiind noi 24 învĕțătorĭ românĭ dela școle cu limba de propunere română — adunarea sĕ enunțe ca conclus: *Limba română încă e limbă protocolară la acéstă reuniune. Procesele verbale al se ia și în limba română, convocările și alte scripte sĕ se facă și în limba română*".

Nu se póte, dice inspectorul. Statutele spun apriat: „limba maghiară". Numai schimbându-se acest paragraf s'ar putè ajunge scopul!

Propunĕtorul îșĭ modifică propunerea în sensul, ca sĕ se schimbe paragraful și sĕ se róge d-l ministru a aproba acéstă schimbare.

— Nu se póte, dice inspectorul. Propunerĭ referitóre la schimbarea unui paragraf trebue înaintate la comitet, ca acésta sĕ vină cu ele înaintea adunării viitóre, care se va ținé în Bran. — A rĕmas, ca propunerea sĕ se înainteze în scris.

Apoi banchet, cu aceleașĭ uitaturĭ, cu aceleașĭ strîmbăturĭ de buze. Era humorul celui ce 'i se pune funia de gât.

Numai atât? Ba vedeai pe „foștii" grănițerĭ grămăditĭ. „.....rușine!" „Ce sĕ ne facem? Am iscălit. Ar fi o slăbiciune sĕ ne retragem!..... rușine!" Crede cineva, că e vorba de subscrierea unei aderențe învĕțătorului Crucian Simu din Ciufud? Aș! Mulțĭ dintre ei — Voilene, te întrece o femeiă! - Au declarat, că se lasă sĕ-i ducă la mileniu. Prin pretura Făgărașului a umblat inspectorul cu vestitul Herszényi, de de 'i-au prins, adecă până acum, căcĭ o rușine n'or vre dóră sĕ mai facă și ei Țĕrii Oltului. A fost destulă cea cu banderiul. Bĕtrânule din Ohaba, ți-s perii cărunțĭ, ce facĭ?

Apoi sĕ nu te uitĭ batjocoritor și sĕ strîmbĭ dureros din buze?! — Morala: Capul plecat nu-l tae sabia, dér nicĭ un pic de omeniă n'are. Și: Când se 'mprăscie puii, hârăul face pradă bună.

Brezan.

Serviciul maritim român.

Serviciul de navigațiune maritimă română tinde a lua din ce în ce un avênt mai mare, mai cu sémă în ce privesce transportul mărfurilor între Constanța și Constantinopol. Afară de vapórele „*Meteor*" și „*Medea*", s'a mai închiriat anul trecut, în Noemvre, vaporul „*Cobra*" dela d-l Balin, directorul societății de navigațiune „*Hamburger-americanische Linie*".

„*Cobra*" păstréză pavilionul german și Statul plătesce lunar proprietarului o chiriă de 32,500 lei, care este obligat de a suporta tóte cheltuelile de personal și de întreținere, afară de combustibil.

„Cobra" are o lungime de 81 m.; lărgime 10m5 și adêncime 4m5. Cantitatea de cărbunĭ care póte intra în sute este de 78 tone, ér consumațiunea de cărbunĭ într'o călĕtoriă — ducere și întórcere — este de 90 tone. Viteza acestui vas este de $16^1/_2$—17 noduri și trajeul între Constantinopol și Constanța se face în $12^1/_2$—13 óre. Călĕtorii găsesc pe acest vas tot confortul necesar. Clasa I-a conține 40 cabine și alte 5 cabine pe punte pentru familii, plus un salon de dormit pentru 20 de dómne; cl. II are 20 paturĭ pentru bărbațĭ, 20 alte pentru dómne. Afară de acestea fiă-care clasă are un salon, care servesce și de sală de mâncare. „Cobra" este un vas întrebuințat esclusiv aprópe pentru transportul călĕtorilor între Constanța și Constantinopole și incidentul transportă dela 5—7 tone mărfurĭ, în general legume și fructe din Constantinopol.

„*Meteorul*" a fost cumpĕrat de Regia Monopolurilor Statului cu suma de 800.000 lei și serviciile aduse de acest vas sunt destul de importante. Marele avantagiŭ al „Meteorului" față cu „Cobra" este, că-i mișcat prin helice, pe când „Cobra" cu rótă. Amenajamentul interior al „Meteorului" îndeplinesce tóte condițiunile cerute; pe lângă transportul călĕtorilor, Meteorul transportă și mărfurĭ până la circa 650 tone. Lungimea acestui vas este de 79 m., lărgimea de 9 m. 75, ér adêncimea de 5 m. Cantitatea de cărbunĭ care póte încăpé în sute e de 150 tone, ér consumațiunea de cărbunĭ în timpul unei călĕtorii — dus și întors — este de 75 tone. „Meteorul" are o viteză de 15—16 noduri și trajeul între Constanța și Constantinopol îl face în timp de 13 jum.-14 óre. Pentru călĕtorĭ „Meteorul" are la clasa I-a 31 cabine pentru bărbațĭ, 10 pentru dómne, un mare salon pentru dómne, și un fumoar, la clasa II are 30 cabine pentru bărbațĭ și 16 pentru dómne. Afară de acésta fiă-care din clase are câte un salon, care servesce și de sală de mâncare.

„*Medea*" este un vapor mixt, care transportă și ómenĭ și mărfurĭ. El atinge următórele porturĭ: Brăila, Galațĭ, Tulcea, Sulina, Constanța și Constantinopole. Cumpĕrat de Regie cu prețul de 200 mii lei, acest vapor presentă din punctul de vedere comercial o importantă deosebită. Tonagiul sĕu este de 519 tone; are o viteză de 10 noduri. Lungimea vasului este de 66 m. 5; lărgimea 9 m. 25, ér adêncimea 4 m. 5. Consumețiunea de cărbunĭ pentru o ducere și întórcere este de 48 tone. In ce privesce călĕtorii, numĕrul de cabine este suficient.

Pe lângă vasele marĭ sus citate trebue sĕ menționăm micul vaporaș (mouche) „*Viitorul*", care face serviciul de remarcare în Bosfor. In curênd serviciul maritim va trimite în Bosfor un alt vaporaș, „*Constanța*", actualmente în reparațiune, care 'i-a fost cedat de ministerul lucrărilor publice. „Constanța", va fi unul din cele mai marĭ remorchere din Bosfor, pe lângă serviciul de remorcare va face și serviciul de sauvetage.

Din creditul de 10 milióne lei se vor comanda trei nouĕ vapóre de călĕtorĭ și alte douĕ vapóre mixte, cu o iuțélă de 20 mile. Din cele trei nouĕ vapóre, douĕ vor face drumul între Constanța și Constantinopol, ér cel de al treilea dela Constanța până la Alexandria (Egipt). Cât despre vapórele mixte, ele vor pătrunde până în Archipelag, alungând Mitilenĭ, Smirna, Chio, Samos, Canea și Creta. Vapórele de mărfurĭ ce se vor comanda — în numĕr de cincĭ — vor avea un tonagiu de 3500 tone fiă-care.

Serviciul maritim român a putut sĕ înlesnéscă drumul între Englitera și Constantinopole. Căile ferate orientale, nemulțumite, că o parte din trafic a trecut pe liniile române continuă a ataca serviciul maritim român în diarele: „Le Stamboul", „The Levant and Eastern Expressi", „Le Moniteur Oriental", etc., carĭ apar în Constantinopole. Se caută cu orĭ-ce preț sĕ se discrediteze serviciile române afirmând, că drumul pe linia ferată Belgrad, Sofia, Constantinopole este mai scurt, pe când tótă lumea recunósce, că drumul pe liniile ferate române și liniile române de vapóre este cele mai repede, cel mai comod și cel mai efitin. Sforțările acestor diare, carĭ trăesc numai din subvențiunĭ, nu sunt însĕ de fel luate în sémă, și fără îndoială navigațiunea maritimă română va trăi și se va desvolta în interesul industriei și comerciului român.

Tractul Făgetului la mileniu.

Din Bănat, Sept. 1896.

Onor. Redacțiune! Cu inima sfâșiată de durere vin a aduce la cunoscința publicului românesc, că protopopiatul Făgetului, care de atâta timp a stat în nelucrare și amorțire, acum de-odată a început și el sĕ dea „semne de viéță", dér o viéță tristă, care din punct de vedere românesc este asemenea cu mórtea.

Ca încheiere a pelerinagiului la Budapesta, acest protopopiat, în frunte cu unii preoți și învĕțătorĭ, a ajuns sĕ se facă spălătóre a bucătăreselor, a chelnerilor, ér reverendile preoților adevĕrat mântuitor al stelnițelor de prin corturile esposiției milenare, carĭ și așa nu mai aveau pe cine mușca.

Laudă ție, popo *Porfire Petrovicĭ* (din Fĕrdea) și rolului tĕu, ce l'ai jucat prin Pesta, de crucifer cu crucea pe spate. Sânția Ta ți-ai uitat de devisa: „Preoțĭ cu crucea'n frunte" și ocupat fiind cu podurile, alții ți-au aruncat crucea pe spate. Vrei sĕ-ți bagĭ faptul pe mânecă? Dér vorba sfinției Tale, de-a te fi dus la Budapesta pentru islazul comunal, e prea deochiată și nu ți o crede nimenĭ. Acea întreprindere s'a făcut de mult, ér cât pentru resultat, acesta ți-a fost cunoscut și înainte de mileniu.

Apoi nu pot trece cu vederea nicĭ pe părintele capelan *Ión Négu*, têrît în judecată pentru-că cu ocasiunea serbărei mileniului ar fi escelat în ruperea cocardelor ungurescĭ de pe pepturile celor ce-i întêlnia. Acum se face acest „voinicos Román" chiar și potcóvă ghetelor fibirăului, că dór l'a scăpa de „nevoi".

Laudă vouĕ dascălilor românĭ: Atanasiu Glaba Bujoru, Trifon Lugojan Bujoru, Petru Radulovicĭ Bateștĭ. Voi suntețĭ sfeșnicul luminării, ce luminéză întunerecul? Acésta e menirea vóstră? Cum e cu tine, cumetre Trifule? Ți-ai schimbat pănura de-odată cu ursul, ce-aștéptă momentul a se băga în vizuina sa de iérnă. Ér tu, Glabo, nu-ți cautĭ de sĕrăcia ce te-a copleșit, mai mergĭ și tu făcênd banchete?

Cât pentru Radulovicĭ nu dic alta, decât că-și vede archanghelul încolăcindu-și códa în jurul sĕu, căcĭ e bĕtrâu, e cărunt, se pregătesce de calea veciniciei lăsând rușine în urma sa.

Rușine și de trei orĭ trei rușine.

— *F. Somnor.* —

O societate comercială română.

Unul din ramii cei mai neglijațĭ la noi, fără îndoiélă, a fost până acum branșa comercială.

Fórte puținĭ Românĭ s'au dedicat ramului acestuia. Frumósă era odinióră, ce e drept, falanga vrednicilor negutătorĭ din Brașov. Astadĭ însĕ, durere, acești sunt redușĭ la 2—3 firme. In celelalte ținuturĭ dela noi locuite de Românĭ, abia găsim icĭ-colo câte un comerciant, așa, că tot negoțul este în mânĭ

---

comitatului. Poțĭ sĕ-l cercetezĭ acolo, Sylva. Eu sunt trimis aicĭ ca sĕ-i secuestrez cărțile de oficiu".

— „Este adeverit, că în adevĕr tata e hoț? Póte că tot lucrul e numai o închipuire, o greșélă póte!"

— „Nu! Singur el a recunoscut, că din tinerețe s'a ocupat cu furtul de cai, și că de acéstă patimă nu s'a putut desbĕra orĭ cât s'a trudit. Medicii spun, că acésta e o bólă numită cleptomaniă. Astfel stând lucrul, pedépsa lui va fi ușóră".

— „Și de ce nu m'au însciințat pe mine mai de timpuriu?" întrebà Sylva.

— „Pentru-că la judecătoriă trebue sĕ mergă tóte pe calea legei și afară de aceea sciau ei, judecătorii, că vei afla destul de îngrabă despre tótă starea lucrului".

Cum prevĕduse Pavel, așa se întêmplà. Scirea despre întêmplările Florescului s'a lățit repede în tot satul; îndată făcură din țințar — armĕsar, din furt de cai — omor, și nimenĭ nu voia sĕ stea de vorbă cu fata unui făcĕtor de rele. Chiar și servitorii se lăpĕdară de Sylva. Singur Pavel rĕmase credincios stăpânei și lucra pentru ei toțĭ. De sigur, că nu mai întona cântece vesele nicĭ el, nicĭ nu mai glumia cu fetele, ci-și puse tótă puterea, de-a ține în rênd, bun ce era. Sylva era tot pe drum de-acasă la capitala comitatului și de acolo acasă. Trecură multe sĕptĕmânĭ, până se vindecà rana tatălui ei. Apoi urmà cercetarea judecătoréscă.

Judecata era: un an robie și despăgubirea tuturor furturilor de cai. Pedépsa fù atâta de ușóră, din causă că medicii judecății constatară, că Coman Florescu era stăpânit de bóla *cleptomaniei* (furtului).

Ca sdrobită venì Sylva acasă. Tatăl ei hoț, averea lui confișcată judecătoresce, ea rĕmasă rușinată și sĕracă. Ce-i rĕmânea alt-ceva, decât sĕ mergă sĕ slujéscă? Dér orĭ unde mergea spre a căuta loc de servitóre, era huiduită. La voinicul cel bărnaciu de mult nu mai gândise, căcĭ inima ei era răpită de acela, care-i rĕmase credincios în lipse și nĕcasurĭ. Durere, că el era sĕrac, sĕrac ca și ea. Pentru ea nu mai era noroc pe pământ. De ce și mai trăia óre? N'ar fi fost pentru ea mult mai bine, dácă ar fi murit?

La gândurile acestea 'i se umplură ochii de lacrĕmĭ și-și plânse viéța ei tînĕră și nefericită. Nicĭ nu audia, că clopotele bisericei chiămau pe credincioșĭ la slujbă.

— „Sylva, adĭ e sĕrbătóre; nu vom merge și noi la biserică?"

Ea-și întórse capul. Dinaintea ei sta Pavel și o privia cu compătimire.

— „Nu ți-ar fi rușine, sĕ mergĭ cu mine?" dise ea.

— „Nu. Euașĭ fi mândru, décă mi-ai da voiă sĕ te însoțesc".

— „Nu eștĭ mănios pe mine, Pavele? Tu scii bine de ce", șoptì fata.

— „Póte fi óre cine-va mănios pe aceea, pe care o iubesce?"

— „Totușĭ Pavele, cu tóte că și eu te iubìi din momentul, când ai trecut pragul casei nóstre, dér scii tu... drept ai avut când ai dis, că va venì diua..."

— „Tacĭ, tacĭ, Sylva, a fost o prostiă dela mine, că am vorbit astfel. Și vedĭ tu, nicĭ pe tata nu trebue sĕ fim supĕrațĭ, că de nu s'ar fi ivit nenorocirea acésta, de sigur că nu se întêlniau în vecĭ inimile nóstre, căcĭ amêndoi am fost încăpăținațĭ, pe amêndoi numai nĕcazul ne-a putut muia".

— „Acum e prea târdiu, Pavele. Eu sunt sĕracă, tu asemenea. Fiă-care trebue sĕ ne urmăm drumul, dér trebue sĕ-ți fiu, și-ți sunt mulțămitóre pentru bunătatea și credința, cu care te-ai purtat față de mine; și, décă-i da cândva de bine, nu cugeta la mine cu mănia".

Mai mult nu putù grăì, lacrămile îi înecară glasul.

Atuncĭ o cuprinse el în brațe și-i dise: „Sylva, de adĭ încolo tu

BCU Cluj / Central University Library Cluj

străine, și Românul pretutindenea este avisat a cumpăra mai tóte dela străinĭ.

Cu deosebire Jidanii au copleșit ca un potop nu numai orașele, dér chiar și satele române cu mărfurile lor. N'are cineva, decât sĕ vină la Brașov și sĕ védă, cum chiar și aicĭ, piața jur împrejur, óre-când atât de bogată în firme române, rênd pe rênd se ocupă de firme ovreescĭ. Ér sate românescĭ, în carĭ sĕ nu se adăpostéscă cel puțin o familiă jidovéscă, am puté ḑice, că nu găsim!

Și ce vedem?

Toțĭ streinii așeḑațĭ printre noi au venit, cum ḑice Românul, cu sula 'n spate, séu cu traista gólă și după câțĭ-va anĭ, începênd numai cu chibrite, îi veḑĭ că-șĭ zidesc case, cuprind locurĭ, ba ajung cei mai bogațĭ în sat.

Aceste tóte le simțim, le vedem și le cântăm de mult cu toții și încă n'am pus mâna serios, ca sĕ îndreptăm rĕul.

In fața acestor împrejurărĭ trebue sĕ întimpinăm cu mare bucuriă cea mai nouă întreprindere, ce a inițiat'o institutul nostru de credit și economii „Albina“ din Sibiiu, menită a desvolta și încuragia comerciul în comunele rurale din giurul Sibiiului și, décă va cere trebuința, și din alte părțĭ.

Bărbații conducĕtorĭ ai acestui institut, dirigiat de d-l Partenie Cosma, au pus adecă la cale fondarea unei întreprinderĭ românescĭ comerciale, ce va purta numele „Concordia“, societate pe acții, cu un capital social de 50,000 fl, eventual 100,000 fl. Societatea acésta va sta sub nemijlocita controlă a „Albinei“ și va îngriji de a cresce elemente românescĭ solide pentru comerciu, care aḑĭ este mai peste tot monopolisat de streinĭ.

Scopul societății, precum vedem, e cât se póte de frumos și corĕspunde unei trebuințe din cele mai arḑĕtóre ale nóstre. Credem, că Românii vor înțelege însemnătatea acestei întreprinderĭ și vor și grăbi a o sprijini cu tótă căldura. E un început fórte promiţĕtor acesta, care pe lângă partea sa morală, promite a fi împreunat și cu un frumos câștig, mai ales fiind-că Sibiiul, în urma joncțiunei căii ferate Vinţul-de-jos—Sibiiu—Turnu-roșu, are sĕ devină în scurt timp un centru fórte cercetat, deórece comunicația spre România și în general spre rĕsărit are sĕ se facă în viitor mai mult pe linia aceea, fiind ea cea mai scurtă.

Dorim din inimă, ca noua întreprindere, pusă la cale de actualii bărbațĭ conducĕtorĭ ai primului și celui mai vechiŭ institut de credit și economii român, sĕ aibă pe terenul comercial aceleașĭ succese îmbucurătóre, pe carĭ le-au avut băncile nóstre pe terenul economic.

Lăsăm sĕ urmeze aci prospectul nouei societățĭ „Concordia“, care este următorul:

PROSPECT

pentru înființarea unei societăți comerciale pe acții în Sibiiu.

In scopul, mai vêrtos de a desvolta și încuraja comerciul în comunele rurale din giurul Sibiiului, se fondéză o societate comercială sub firma **„Concordia“**. Societatea se înființéză cu un capital de 100,000 coróne împărțit în 500 acții de câte 200 de coróne.

Pentru subscrierea acestor acții se emite prospectul present. Subscrierile se fac pe listele alăturate acestui prospect; ér ca ultimul termin de subscriere se ficséză ḑiua de *15 Octomvre 1896.*

Ca societatea sĕ-șĭ pótă începe activitatea cât mai curênd, din capitalul social sĕ rĕspund de-odată la subscriere *10%* *adecă 20 coróne*, — ér la 15 Noemvre 1896, 20% séu 40 coróne de fiecare acție. Restul se va plăti la terminele ce le va fixa direcțiunea. Se póte rĕspunde însĕ și întreg prețul acțiunĭ séu mai multe rate deodată, în care i-se asigură acționariului 5% interese dela ḑiua plătirei.

Drept spese de fondare se plătesc la subscriere de fiecare acție câte 4 coróne.

Plățile sĕ pot face: 1) la cassa institutuluĭ de credit și de economiĭ „Albina“ în Sibiiu și la filiala acestuĭ institut în Brașov; 2) la „Furnica“ cassă de păstrare în Făgăraș; 3) la „Cassa de păstrare“ din Săliște.

Dacă s'ar subscrie maĭ multe acțiĭ de cât 500 bucățĭ, va urma reducere în proporție cu acțiile subscrise, eventual adunarea generală constituantă va decide urcarea capitalului social la 200,000 coróne.

Fondatorii în sensul §-lui 183 ai legei comerciale 'și reservă dreptul de a denumi direcțiunea pe ceĭ dintâiu treĭ anĭ.

Imediat după terminarea subscrierilor se va convoca adunarea generală constituantă, ér convocarea se va publica în ḑiarele „Tribuna“ și „Telegraful Român“ din Sibiiu.

Pentru orientare maĭ dăm următórele informațiunĭ, carĭ se vor lua în considerare și la compunerea statutelor: *a)* Firma societății este „Concordia“, ér' sediul e Sibiiul. Societatea e îndreptățită a deschide filiale pe întreg teritoriul Ungariei. *b)* Acțiile sunt nedivisibile și sună pe nume. *c)* Acționariului, care nu plătesce la timpul séŭ ratele fixate, 'i se vor computa 6% interese de întârḑiere, ér' dacă a rĕmas în restanță cu doué rate și nicĭ la 15 ḑile dela provocarea făcută în scris, nu va plăti ratele restante, atuncĭ 'și perde acțiile, ér' sumele solvite deja trec în favorul fondului de reservă. *d)* Direcțiunea, care constă din 6 membriĭ, pe primiĭ treĭ anĭ se denumesce de către fondatorĭ, ér dup'aceea sĕ alege tot pe câte 6 anĭ prin adunarea generală. *e)* Comitetul de supraveghiare se constitue din 3 membri, și pe anul prim se alege în adunarea generală constituantă, ér' în viitor tot din 3 în 3 anĭ de către adunarea generală a societățiĭ. *f)* Bilanțul anual se face conform §-lui 199 din legea comercială. *g)* Din profitul net, 'nainte de tóte se va garanta o dividendă de 5% dela capitalul social, și anume la primul bilanț socotite dela ḑiua respunderei ratelor; asupra restuluĭ va dispune adunarea generală conform statutelor, ce se vor stabili în adunarea generală constituantă. *h)* Afacerile interne se conduc prin Direcțiune și se controleză prin comitetul de supraveghiare. Ca organe esecutive sunt: Directorul, conducătorul, contabilul și celalalțĭ funcționarĭ, carĭ se denumesc după trebuință din partea direcțiunei.

Sibiiu, în 15 Septembre 1896.

Causa scăderei prețurilor la cereale.

Producțiunea de grâne s'a urcat dela 1870 până aḑĭ cu 160—200 milióne de hectolitri, și de odată cu acésta, valórea lor a scăḑut aḑĭ cu 30 la sută față de valórea din anii 70. Acésta privesce producțiunea generală a tuturor Statelor producĕtóre.

Prin anii 70 valórea producțiunei grânelor se urca la aprópe 17 miliarde de francĭ, de și cantitatea de grâne n'a fost mai mare de 615—620 milióne de hectolitri. Aḑĭ însĕ, când produsul anual se urcă la aprópe 880 milióne de hectolitri, valórea lui abia se urcă la 12—13 miliarde de francĭ. Ceea ce însemnéză, că agricultorii pierd aḑĭ, în raport cu anii 70, între 4—5 miliarde de francĭ numai la grâne.

Dér, în raport cu anii 70, nu numai grânele, ci și tóte celelalte produse agricole au pierdut 30—50 la sută din valórea lor. Produsul anual al secărei se póte cifra la 500 milióne hectolitri, al orzului la 630 milióne, al ovĕsului la 540 milióne și al porumbului la 800 milióne de hectolitri. Tóte aceste produse au pierdut din valórea lor cel puțin 10 miliarde de francĭ. Și décă am face adițiunea pierderei tuturor produselor agricole, am avé o sumă de vre-o 25 miliarde de francĭ. Acéstă sumă fabulósă o pierd agricultorii aḑĭ în comparațiă cu anii 70.

Causele scăderii prețurilor urméză a se căuta întâiu în prea marea desvoltare a producțiunei, și în al doilea rênd în perfecționarea mijlócelor de comunicațiune, adecă în ieftinirea transportului.

Anul 1874 întocmai ca anul 1884 a produs fără de veste o mare schimbare în prețul cerealelor. Dintr'odată au scăḑut prețurile; în România la Galațĭ, Brăila și Botoșanĭ prețul a scăḑut cu 7—9 lei. Acéstă scădere a durat până la 1876, când prețurile deveniseră iar ferme pentru câțĭ-va anĭ, dér numai pentru ca reacțiunea sĕ isbucnésbă cu mai multă putere. Dela 1880 până la 1883 prețurile au fost încă destul de bune, dér în 1884 a isbucnit reacțiunea și de atuncĭ și până aḑĭ, cu escepțiunea anilor 1891—1892, scăderea, care anul trecut a atins culmea, este persistentă.

Situația agricultorilor europenĭ a fost îngreuiată maĭ ales de Statele producĕtóre din celelalte continente, așa că agricultorii cu drept cuvênt au cerut protecția vamală un fel de *„Zollverein“* în contra produselor din celelalte continente. Aceste cererĭ nu s'au realisat însĕ, și aḑĭ mulțĭ economiștĭ au convingerea, că concurența continentelor străine totuși n'are un caracter atât de periculos, ca tendința pe care agricultorii încep s'o resimtă din spre Rusia. In timpii din urmă statele producĕtóre din Europa, carĭ produc esclusiv numai pentru exportul în Statele europene, au o producțiă enormă, mai mare decât produsul de odinióră al celor 2 Americĭ. Odinióră bursele de cereale din Europa s'au resimțit fórte mult, când producția americană a fost estimată cu 20—30 milióne de hectolitri mai mult decât reclama consumațiă; ér aḑĭ, de pildă, produsul anual al Rusiei variéză între 130—170 milióne de hectolitri, și mare parte din acest produs se varsă pe piețele europene.

Cea maĭ mare parte a Statelor europene a intrat în uniune vamală și comercială cu Rusia și desigur vor trece 10—12 anĭ până când Statele europene vor cunósce pagubele ce resultă din acéstă uniune, recunoscênd în acelaș timp puterea de desvoltare a produselor agricole rusescĭ.

Prin anii 70 Rusia abia a produs 60—70 milióne de hectolitri de grâu și aḑĭ se apropie de 170 milióne de hectolitri.

Când Americanii au început sĕ cunóscă intensivitatea producțiunei de cereale a Rusiei, și au luat séma de puterea ce ocupă Rușii în comerciul internațional de cereale, au făcut totul ca, reducênd producțiunea de cereale, sĕ dea o mai mare desvoltare celorlalte culturĭ, precum: sfeclă, cartofĭ, mazăre, fascle, fên, rapiță, hameiŭ, etc. Americanii au deschis o nouă cale prin cultura vitelor și deja se pot mândri cu resultate fórte bune pe acest teren.

Tot spre acéstă direcțiă tind și agricultorii din America de Sud și din Australia, punêndu-se pe ipoteza, că nevoile Europei vor fi din ce în ce mai puține, mai ales când agricultura rusescă se va deschide și în Siberia.

Și ce sĕ ḑicem, noi Românii, la acéstă direcțiă în spre care se desvóltă lucrurile? Astfel fiind împrejurările, ḑice „Epoca“ din Bucurescĭ, rolul nostru va fi mult mai greu după construirea liniei ferate transsiberiane și mai ales după popularea Siberiei. Imigrarea în Siberia a luat deja proporțiunĭ mai marĭ; în fiă-care an imigréză aprópe 100,000 de suflete. Așa dér chiar acum, înainte de inaugurarea marei linii ferate, lumea se trage spre interiorul Siberiei, de-órece se afirmă, că acolo sunt imense terenurĭ virgine, fórte bune pentru agricultură.

Despre desvoltarea producțiunei de grâne numai o comparațiune între anii 1880—1895 ne póte da o ideiă esactă. In 1880 un teren de 65.225,000 de hectare a fost sĕmĕnat cu grâu, producênd fiă-care hectar în termen mediu 10.91 hectolitri. Producțiunea de grâu se póte evalua deci la vr'o 705,51 milióne de hectolitri. In 1895 un teren de 78,198.000 de hectar a fost sĕmĕnat cu grâu, producênd fiă-care hectar în termen mediu 11,35 hectolitri. Producțiunea de grâu a lumei întregĭ a fost 875,52 milióne de hectolitri. Produsul de grâu a lumei în comparațiă cu anul 1870 a crescut, sub raportul terenului, cu 23 milióne de hectare, și sub raportul producțiunei, cu peste aprópe 300 milióne de hectolitri.

In trei grupurĭ putem sĕ împărțim Statele producĕtóre principale din lume; în grupul întâiu *A)* intră Statele europene în concurență; în grupul *B)* Statele americane în concurență; și în grupul *C)* Statele europene constrînse la import.

A) Statele europene în concurență: Rusia (cu Caucazia și Siberia) Ungaria (cu Croația și Slavonia), România, Serbia, Bulgaria și Rumelia. Desvoltarea agricolă a acestor State dela 1880 până la 1895 este următórea: Terenul sĕmĕnat cu grâu s'a urcat dela 16.159,719 hectare la 23.200.298 hectare. Producțiunea totală de grâne s'a urcat dela 149 milióne la 258 milióne de hectolitri.

B) State americane și străine în concurență: Statele Unite americane, Argentina, Chili, Canada, India, Australia, Algeria, Tunis și Egipet. Terenul sĕmĕnat cu grâu s'a urcat dela 30.165,573 hectare la 32,760.000 de hectare, producênd fiă-care hectar în termen mediu 10.31 hectolitri. Producțiunea totală s'a urcat dela 311 milióne la 325 milióne de hectolitri.

C) State de import: Austria, Belgia, Danemarca, Franța, Grecia, Englitera, Olanda, Germania, Italia, Portugalia, Spania, Elveția, Svedia, Norvegia și Turcia. Tóte aceste State au un teren de 21.456.000 de hectare sĕmĕnate cu grâu. Producțiunea anuală s'a urcat dela 282 milióne la 295 milióne de hectolitri.

Din aceste date statistice oficiale rĕese, că scăderea prețurilor grânelor a fost produsă în primul rênd de producțiunea imensă a Statelor din categoria *A)* și numai în al doilea rênd de cele din categoria *B)*. Producțiunea de grâne a Statelor din categoria *C)* are un rol mai mult pasiv decât activ în determinarea prețurilor. Producțiunea de cereale a statelor din categoria *A)* și mai ales a României și a Rusiei a luat în ultimii 15 anĭ proporțiunĭ atât de fabulóse (producția a crescut cu 110 milióne de hectolitri), încât prisosul lor de recoltă în fiă-care an este mai mare decât întreg prisosul destinat exportului al Statelor din categoria *B)*.

Manuale de scóle din diecesa Aradului.

Prea Sânția Sa părintele episcop al Aradului *Ioan Meţianu* a publicat o circulară, în care face cunoscut, că s'au introdus pentru școlele române din diecesa Aradului următórele manuale:

I. Din religiune: 1) Istoria biblică, cu icóne, spre folosul școlelor poporale. Sibiiu, tiparul archidiecesei. Leg. 25 cr., 2) Istoria biblică a vechiului și noului testament, de G. Ludu și I. Dariu. Editura Nic. I. Ciurcu,

---

eștĭ a mea și eu al tĕu, în satul meu am o moșióră și o căsuță, ce le dasem în arendă după mórtea mamei mele, de óre-ce nu-mĭ făcea nicĭ o plăcere sĕ șed acolo singur. Acolo vei venĭ cu mine“.

*

După trei sĕptĕmânĭ cercetă Sylva și Pavel, ca bărbat și nevastă, pe bĕtrânul Florescu în închisórea lui, spre a-i spune, că fiica lui e așeḑată, și că el, după împlinirea pedepsei, va ședé la ei.

A doua ḑi aflară haiducii temniții pe Coman Florescu mort pe priciŭ cu vinele gâtului tăiate.

Da, da, a fost un om de caracter primarul din D.

Din nemțesce:

Ion Pop Reteganul.

Brașov 30 cr., 3) Istoria biblică, de Dr. Giorgiu Popa. Arad, tiparul diecesei, 10 cr. 4) Istoria biblică. Din „biblioteca cărților școlare". Sibiiu, tiparul archidiecesei 30 cr., 5) Istoria bisericéscă. Din „biblioteca cărților școlare". Sibiiu, tiparul archidiecesei, 35 cr., 6) Elemente de bibliă și istoriă bisericéscă, de Iosif Aron. Editor Ciurcu. Brașov, 30 cr., 7) Catechism, de Moise Toma. Sibiiu, tiparul archidiecesei, 30 cr., 8) Catechisul religiunei ort. de Dr. Petru Barbu. Caransebeș, tipar. diecesei. 9) Istoriére biblice de Dr. P. Barbu, 15 cr.

II. Din limba română: 1) Tabele de părete. Buda, tipografia statului. 2) Micul Abecedar, 18 tabele de părete, de D. Romanu și I. Tuducescu 3 fl. 60 cr., 3) Intâia carte de cetire, de I. Popescu. Sibiiu, tiparul archidiecesei leg. 25 cr., 4) A doua carte de cetire, de I. Popescu, 70 cr., 5) Nou abecedar românesc, de V. Petri. Sibiiu, librăria W. Kraft, leg. 25 cr., 6) Legendariu, de V. Petri, 50 cr., 7) Abecedariu pentru școlele poporale, de Zah. Boiu, Sibiiu, 24 cr., 8) Carte de cetire, de Z. Boiu, 30 cr., 9) Micul abecedariŭ, de I. Tuducescu două părți cu câte 20 cr., 10) Micul legendariŭ, de I. Tuducescu, 30 cr., 11) Abecedar séu întâia carte de cetire, de mai mulți prietinĭ ai școlei. Brașov, I. Ciurcu 20 cr., 12) A doua carte, de mai mulți prietinĭ ai școlei: Brașov 28 cr., 13) Gramatica limbei românescĭ, de I. Dariu. Brașov 25 cr., 14) Lecțiunĭ din gramatica limbei rom. de I. Ilica. Arad 25 cr., 15) Limba română de I. Tuducescu 30 cr., 16) Gramatica limbei rom. de Maxim Pop. Brașov, Ciurcu 30 cr., 17) Limba maternă, de Dr. Ilar. Puscariu. Sibiiu 40 cr., 18) Gramatica rom. de N. Mihelțian. Brașov. 19) Carte de cetire de D. Dogariu și Nic. Pilța, Brașov 70 cr.

III. Din limba maghiară: 1) Abecedar maghiar-român, de Nic. Putnoky, leg. 20 cr., 2) Legendar maghia-român, de Nic. Putnoky, leg. 30 cr., 3) Curs practic pentru limba maghiară, de C. Varga și G. Betranutiu, 30 cr., 4) Legendar maghiar-român, de I. Tuducescu, 20 cr., 5) Abecedar pentru limba maghiară, de Koós și Dariu. Brașov, 20 cr.

IV. Din Aritmetică: 1) Elemente de aritmetică, de Pant. Dima. Brașov. 2) Aritmetica de I. Dogariu, Brașov. 3) Socóta de I. Tuducescu. 4) Curs de aritmetică, de Arseniu Vlaicu. Brașov. 5) Elemente de geometriă, de D. Dogariu și I. Dariu. Brașov.

V. Din Geografiă, istoriă și constituțiune: 1) Geografia patriei și universală, de I. Dariu. Brașov 30 cr., 2) Istoria patriei și universală de I. Dariu, 20 cr., 3) Tipurĭ din istoria Ungariei, de I. Tuducescu, 20 cr., 4) Elemente din constituția patriei, de Vas. Goldiș. Brașov, 20 cr., 5) Cunoscințe din constituția patriei, de I. Popoviciu. Sibiiu 20 cr., 6) Istoria patriei de V. Goldiș edit. Ciurcu, Brașov 25 cr.

VI. Din istoria naturală, fisică, economiă și gimnastică: 1) Curs metodic din istoria naturală, de Ipolit Ilasieviciu. Brașov, 30 cr., 2) Elemente de istoria naturală, de Dr. Daniil Barcian. 3) Istoria naturală, de I. Tuducescu, 20 cr., 4) Elemente de fisică, de I. Dariu, 30 cr., 5) Curs practic de economiă, de I. Georgescu. Brașov, 30 cr., 6) Introducere în economiă, de I. Tuducescu 20 cr., 7) Manual de gimnastică, de Ioan Prodanu. Brașov.

Cărțile geografice ale singuraticelor comitate au apărut în edițiune oficială. Se pot procura, ca și globurile, dela fiă-care librăriă. Mapa Ungariei de Kogutowicz și a Europei tot dela numitul, sunt cele recomandate de Ministeriu.

NB. Unde la același obiect de învățământ se indică mai multe manuale, d. e. abecedarie, legendarie șcl. învățătorul este liber a alege dintre cele indicate.

Convocare.

Adunarea generală din acest an a Reuniunii învățătorilor românĭ gr. or. dela școlele confesionale din diecesa Caransebeșului, conform §-lui 17 din statute și a decisiunei luate în ședința comitetului ținută la 4/16 August se convócă la *Oravița montană* pe dilele de *13/25 și 14/26 Octomvre* a. c.

La acéstă adunare se învită cu tot respectul: a) P. T. Domnĭ membrii fundatorĭ, ordinarĭ, ajutătorĭ și onorarĭ ai Reuniunii. b) P. T. Reuniunĭ învățătoresci române. c) Toțĭ iubitorii de înaintarea școlelor și a învățământului poporului nostru român.

Programul adunării:

Duminecă în 13/25 Octomvre înainte de amédĭ: 1. La 9 óre diminéța toțĭ membrii și participanții se întrunesc în biserica gr. or. rom. din Oravița montană și asistă la sânta liturgiă împreună cu chiemarea Spiritului sânt. 2. După liturgie întrunire în localitatea destinată pentru tinerea adunării. 3. Deschiderea adunării prin președintele Reuniunii. 4. Raportul general al comitetului despre activitatea sa în decursul anului espirat. 5. Raportul cassarului cu proiectul de budget pe a. 1896/7. 6. Raportul bibliotecarului. 7. Alegerea comisiunilor pentru censurarea raportelor de sub punct 4, 5, 6, a unei comisiunĭ pentru înscriere de membri și încassarea taxelor dela membrii și a unei comisiunĭ speciale. După amédĭ: 8. La 3 óre cetirea operatelor înscurse.

Lunĭ în 14/26 Octomvre înainte de amédĭ: 9. La 8 óre diminéța referadele comitetului prin referenți speciali asupra temelor lucrate în despărțémintele reuniunei despre *„Cestiunea pedepselor în școlele poporale"* și *„Cestiunea manualelor școlare"*. 10. La 10 óre asistare la sânta liturgie. 11. La 11 rapórtele comisiunilor. După amédĭ: 12. Defigerea locului pentru adunarea generală viitóre. 13. Propunerĭ din partea membrilor. 14. Alegerea biroului și a comitetului pe a. 1896/7. 15. Alegerea comisiunii pentru autenticarea procesului verbal. 16. Inchiderea adunării.

Bocșa-Montană, în 18/30 Sept. 1896.

Ioan Ionașiu, m. p. președintele Reuniunii. **Ioan Marcu**, m.p. not. gen. al Reun.

SCIRI ULTIME.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Budapesta, 2 Octomvre. Diarul *„Magyarorszag"* primesce scirea senzațională, că cu ocasiunea visitei monarchului austriac în Bucurescĭ, s'a *încheiat convenție în scris* cu privire la alăturarea României *la tripla alianță*. In convenție România se obligă a pune, în cas de resbel, pe picior de bătaiă o armată de *150.000 soldați* pe partea triplei alianțe.

„Neue Freie Presse" négă, că între monarchiĭ Austro-Ungariei și României s'ar fi încheiat vr'o convenție politică și afirmă, că visita împăratului Francisc Iosif în România a avut *caracter curat privat*. Consultările între *Goluchowski* și *Sturdza* s'au învârtit singur numai pe lângă *cestiunĭ economice*.

Bucurescĭ, 2 Octomvre. Impératul Francisc Iosif a numit pe Principele Ferdinand colonel al regimentului 6 de infanteriă c. r., a căruia proprietar este Regele Carol. M. Sa a mai conferit Regelui Carol briliantele marei crucĭ a ordinului Sf. Ștefan, pe care M. Sa l'a fost primit încă în 1878.

Teatru german. Mâne Duminecă 4 Octomvre se va da comedia *„Drei paar Schuhe"*, ér Lunĭ în 5 Octomvre se va representa comedia *„Jedem das Seine"* de H. Fischer.

Literatură.

Instrucțiune în afacerea dărilor de beutură de consum și de vêndare pentru *vin, bere, carne, zahar și spirtuóse* în folosul economilor și proprietarilor de vii 1 esemplar trimis franco 12 cr. Vêndétorilor 30% rabat. Se află de vêndare la d-l *Emanuil Barbulescu*, învățăt. gr. ort. român în Pesac.

Călendarul séptămânei.

SEPTEM. are 31 dile. RAPCIUNE.

Dilele	Călend. Iul. v.	Călend. Gregor.
Dum.	22 S. m. Foca și Ion.	4 Franc. Asis
Lunĭ	23 † Conc. s. pf. I.	5 Placid
Marțĭ	24 S. ânt. m. Tecla	6 Brunome
Mer.	25 C. maica Eufr.	7 Iustin Aug.
Joi	26 † S. Ioan Evang.	8 Brigita
Vin.	27 S. m. Calistru	9 Dionisiu
Sâm.	28 C. păr. Chariston	10 Gedeon

Bursa de mărfurĭ din Budapesta.

din 30 Septemvre n. 1896.

Sămințe	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	până
Grâu Bănățenesc	—	7.30	7.35
Grâu dela Tisa	—	.—	.—
Grâu de Pesta	81	7.40	7.45
Grâu de Alba-regala	81	7.35	7.40
Grâu de Bácska	81	7.40	7.50
Grâu ung. de nord	81	.—	.—

Sămințe vechĭ orĭ nouĕ	soiul	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilgr. dela	până
Sécară		70—72	6.20	6.25
Orz	nutreț	60—62	4.10	4 40
Orz	de vinars	62.64	5.20	6.—
Orz	de bere	64.66	6.50	8.—
Ovĕs		39.41	5.45	6.—
Cucuruz	bănăț.	75	.—	.—
Cucuruz	altŭ soiu	73	.—	.—
Cucuruz	„	—	.—	.—
Hirișcă	„	—	—.—	—.—

Productediv.	Soiul	Cursul dela	până
Prețul pe 100 chilograme.			
Sem. de trif.	Luțernă ungur.	—.—	—.—
—	transilvană	—.—	—.—
—	bănățénă	—.—	—.—
„	roșiă	—.—	—.—
Oleu de rap.	rafinat dupla	—.—	—.—
Oleu de in		—.—	—.—
Uns. de porc	dela Pesta	54 50	55.50
„	dela țéră	—.—	—.—
Slănină	svĕntată	50.—	51.—
„	afumată	55.50	56.55
Sĕu		—.—	—.—
Prune	din Bosnia în buți	12.25	12.75
„	din Serbia în sacĭ	12.25	12.75
Lictar	slavon nou	— —	—.—
„	bănățenesc	14 25	14.75
Nucĭ	din Ungaria		
Gogoșĭ	ungurescĭ		
„	sérbescĭ		
Miere	brută	—.—	—.—
„	galbină strecurată	—.—	—.—
Ceară	de Rosenau	—.—	—.—
Spirt	brut	—.—	—.—
„	Drojdiuțe de spirt	—.—	—.—

Bursa de Bucurescĭ

din 30 Septemvre n. 1896.

Valorĭ	Dobênda.	Scad. cup.	Cu banĭ gata
Rentă română perpetuă 1875	5%	Apr.-Oct.	102 1/4
Renta amortisabilă	5%	„ „	99.3/4
„ „ (Impr. 1892 . . .	5%	Ian.-Iul.	99.1/4
„ „ din 1893	5%	„ „	99.1/4
„ „ 1894 int. 6 mil.	5%	Apr.-Oct.	96.1/4
„ „ (Impr. de 32. 1/2 mil.	4%	Ian.-Iulie	86 3/4
„ „ (Impr. de 50 mil.	4%	„ „	87.—
„ „ (Imp. de 274 m. 1890	4%	„ „	87.—
„ „ (Imp. de 45 m. 1891	4%	„ „	87.—
„ „ (Im. de 120 iul. 1894	4%	„ „	87.—
„ „ (Im. de 90 mil. 1896	4%	„ „	87.—
Oblig. de Stat (Conv. rurale).	6%	Mai-Nov.	102 —
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 30	10	„ „	290.—
Oblig. comunei Bucurescĭ 1883	5%	Ian.-Iul.	94 3/4
„ „ „ din 1884	5%	Mai-Nov.	—.—
„ „ „ din 1888	5%	Ian.-Dec.	— —
„ „ „ din 1890	5%	Mai-Nov.	95 3/4
Scrisurĭ fonciare rurale . . .	5%	Ian.-Iulie	92 1/8
„ „ urbane Bucurescĭ	6%	„ „	— —
„ „ „ „	5%	„ „	88 1/8
„ „ „ Iași . .	5%	„ „	82.1/4
Oblig. Soc. de basalt artificial	6%	„ „	—.—
	V.N.		
Banca Rom. ult div. fr. 12.81	500	150 v.	—.—
Banca Nație. ult. div. 86.—	500	într. v.	1634.
Banca agricolă	500	150 v.	225.—
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	într. v.	438.—
Națională de asig. ult. div. 43 lei	200	„ „	459.—
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 30	250	„ „	305 —
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 15 l.	250	„ „	200.—
Soc. Rom. de Hârtie ult. —	100	„ „	—.—
„Patria" Soc. de asig. ult d. 4 lei	100	„ „	115.—
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0	200	„ „	—.—
„ „ „ „ 2 em. u. d. 0	100	„ „	—.—
Soc. de fur. militare u. d. 60 lei	300	„ „	—.—
„Bistrița" soc. p. f. hârtii 30 „	1000	„ „	—.
Societ. p. const. de Tramways	20	„ „	400.—
20 francĭ aur			20.10

SCOMPTURĬ:

Banca naț. a Rom.	5%	Paris	2%
Avansurĭ pe efecte	6%	Petersburg . .	4 1/2%
Casa de Depunerĭ	5 1/2	Berlin	3%
Londra	2%	Belgia	3%
Viena	4 1/2	Elveția	3 1/2

Cursul la bursa din Viena.

Din 2 Octomvre 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.—
Renta de coróne ung. 4% . . .	99.30
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2% .	122.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	101.20
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.—
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	97.15
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	97.50
Imprum. ung. cu premii	155.25
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	138.—
Renta de hârtie austr.	101.35
Renta de argint austr.	101.45
Renta de aur austr.	122.80
Losurĭ din 1860.	144.50
Acții de ale Băncei austro-ungară.	947.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	406.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	371.10
Napoleondorĭ.	9.53 1/2
Mărcĭ imperiale germane . . .	58.75
London vista	119.70
Paris vista	47.57 1/2
Rente de coróne austr. 4%. . .	101.20
Note italiene.	44.45

Cursul pietei Brașov.

Din 3 Octomvre 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.48	Vênd.	9.51
Argint român.	Cump.	9.45	Vênd.	9.48
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.50	Vênd.	9.53
Galbenĭ	Cump.	5.60	Vênd.	5.65
Ruble rusescĭ	Cump.	126.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	—.—	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	—.—	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Târgul de rimătorĭ din Steinbruch.

Starea rimătorilor a fost la 29 Sept. de 5493 capete, la 30 Sept. au intrat 579 capete și au eșit 401 capete rămânênd la 1 Oct. un numĕr de 5671 capete.

Se notéză marfa: **ungurésca** veche, grea dela —.— cr. până la —.— cr. marfă **ungurésca** tinĕră grea dela 52.— cr. până la 53.— cr., de mijloc dela —.— cr. până la —.— cr. ușóra dela —.— cr. până la —.— cr.

Cursul losurilor private

din 30 Septemvre 1896

	cump.	vinde.
Basilica . . .	6.75	7.—
Credit	197.—	198.—
Clary 40 fl. m. c. . .	57.—	58.—
Navig. pe Dunăre . .	142.—	146.—
Insbruck	27.—	28.—
Krakau	27.50	28.50
Laibach	22.75	23.50
Buda	59.—	61.—
Palffy	58.25	59.25
Crucea roșie austr. .	18.—	18.70
dto ung. . .	10.20	10.70
dto ital. . .	10.20	10.70
Rudolf . . .	23.—	24.—
Salm	70.—	71.—
Salzburg	26.25	27.25
St. Genois . . .	71.25	71.50
Stanislau	43.—	45.—
Tricitine 4 1/2% 100 m. c.	145.—	150.—
dto 4% 50 .	69.—	73.—
Waldstein . . .	60.—	62.—
Sérbescĭ 3% . . .	35.—	35.25
dto de 10 francĭ	—.—	—.—
Banca h. ung. 4%	121.50	122.50

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 25 Septemvre st. n. 1896.

Mĕsura séu greutatea	Calitatea.	Valuta austr. fl.	cr.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos	5	40
„	Grâu mijlociu . .	5	20
„	Grâu mai slab . .	5	—
„	Grâu mestecat . .	3	10
„	Sécară frumósă . .	3	30
„	Sécară mijlociă . .	3	—
„	Orz frumos . . .	3	30
„	Orz mijlociu . . .	3	10
„	Ovĕs frumos . . .	2	—
„	Ovĕs mijlociu . .	1	80
„	Cucuruz	3	60
„	Mălaiu	4	10
„	Mazăre	7	—
„	Linte	8	—
„	Fasole	6	—
„	Sĕmênță de in . .	8	—
„	Sĕmênță de cânepă .	6	—
„	Cartofĭ	—	75
„	Măzériche	—	—
1 kilă	Carne de vită . . .	—	52
„	Carne de porc . . .	—	51
„	Carne de berbece . .	—	32
100 kil.	Sĕu de vită próspĕt	21	—
„	Sĕu de vită topit	32	—

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Nr. 10349—96.

Concurs.

La oficiul orăşenesc forestieral **este de ocupat un post de adjunct forestieral** devenit vacant.

Cu acest post sunt împreunate următórele beneficii:

Leafa anuală: 700 fl.

Bani de locuinţă 150 fl. eventualminte o locuinţă naturală.

Paušal pentru drum şi diete: 120 fl.

40 metri lemne de fag.

5 quinquenale de câte: 100 fl.

Drept de pensiune.

Reflectanţii au de a-şi ascerne petiţiunile provĕdute cu timbru de câte 50 cr., cu testimoniul de botez, testimoniul de maturitate dela un Gimnasiu séu dela o şcólă reală superióră, cu testimoniul asupra absolvărei studiilor academice, cu testimoniul asupra cunóscerei celor 3 limbĭ ale patriei, cu testimoniul asupra ocupaţiunei de păn'acum, cu testimoniul de moralitate şi cu acela asupra examenului de stat depus în Ungaria, **cel mult până în 31 Octom. a. c.** la acest magistrat.

Braşov, 21 Iulie 1896.

Magistratul orăşenesc.

Nr. 12742 —96.

Concurs.

Se escrie concurs pentru ocuparea postului vacant de sublocotenent la poliţia locală orăşenéscă. Leafa anuală: 700 fl., banĭ de locuinţă 150 fl. şi quinquenaliile statorite prin statut.

Se recere documentarea studiilor percurse, cunóscerea celor 3 limbĭ ale patriei, cunóscerea referinţelor locale, producerea testimoniului de moralitate, atestatului de botez şi a testimonului physical asupra sănătăţei.

Se preferă competenţĭ, carĭ au fost în serviciul de poliţiă, la gendarmeriă, în armata comună séu de honvedĭ ca ofiţerĭ séu subofiţerĭ.

Postul se ocupă de-ocamdată pe un an de probă; mai târdiu însĕ, décă cel ales şi-a corĕspuns chiămărei, definitiv.

Petiţiunile au de a se ascerne cel mult, până în **15 Octomvre a. c. la prânḑ 12 óre** subscrisului magistrat.

Braşov, 25 Septemvre 1896.

1079,2—2 **Magistratul orăşenesc.**

Schimbare de local.

Aducem la cunoscinţa On. public, că Prăvălia şi magazinul nostru dela **1 Octomvre le-am strămutat** în **Tîrgul boilor Nr. 4.**

IOAN DUŞOIU & FIU.

Moşiă de vêndare.

O moşiă nobilitară constătătóre din 102 jugere, **două case de locuit şi dependenţele necesare de economiă, — aflătóre în comuna Olt-Bogata,** $^3/_4$ óre depărtare de staţiunea căii ferate Homorod-Héviz, **sĕ vinde din mână liberă.**

Pentru informaţiunĭ a se adresa la proprietarul ei: d-l

Nicolae Cretzoi
Bucurescĭ,
1066.6 9 Strada Sălciilor Nr. 15.

„Reform"

ciasornicile de buzunar Remontoir, **întrece tot ce s'a putut presta până acuma.**

fórte fine, mechanism de precisiune. Garanţie de 3 anĭ pentru mers regulat. Cea mai nouĕ construcţie. **Reparaturile sunt cu totul eschise.** Capacurile ciselate din **veritabil Goldin. Remâne şi după 20 anĭ ca aur veritabil. Preţul e numai 6 fl.** inclusiv cu repasage şi imbrăcat în piele. — **Lanţ potrivit de Goldin,** fasonul cel mai nou à **fl. 1.50.** — Sĕ pot procura cu rambursă dela depoul central

3—6 **Alfred Fischer,**
Viena, I., Adlergasse 12.

Membru Juriului esposiţiei milenare 1896.

Seson de Tómnă şi Érnă.

Esclusiv fabricaţie proprie.

Premiat mai de multe ori.

Avem onórea a atrage din nou amicala atenţiune a On. p. asupra **fabricatelor nóstre proprii** de

Postavurĭ şi mărfurĭ de modă

cu deosebire asupra **stofelor de pardesiurĭ, rocurĭ de érnă (paltóne), uniforme, pleduri pentru bărbaţĭ.**

Nu maĭ puţin recomandăm fabricatul nostru

Loden Ardelenesc

ca specialitate: **Touriştilor, amatorilor de sport, economilor şi ţĕranilor.** In privinţa durabilităţiĭ şi solidităţii este de preferat aşa numitul **Loden de Stiria şi Tirol** de aceea este fórte potrivit pentru **costume de gimnasticĭ, vênat, Havelochs şi mantale.**

Ne rugăm de o cercetare cât maĭ numĕrósă

WILHELM SCHERG & C-ie.

7—12

Membru Juriului esposiţiei milenare 1896.

SPIRT contra Reumatismului.

Premiat cu **diplome** şi cu **medaliă de aur** la esposiţia din **Cairo 1895** şi la esposiţia de medicamente din **Londra 1896.** — Analisat de medicĭ şi aplicat în spitalurĭ cu mare succes ca medicament exterior.

Vindecă iute ori şi ce vătămare a corpului aşa ca soldina, reuma, ischia, astma şi altele.

Durerea de dinţĭ şi cap, o alină în cincĭ minute.

Preţul unei sticle cu instrucţia folosirei **1 coróna,** sticla mai mare **2 coróne 40 filerĭ.**

Depou principal în BUDAPESTA la farmacia D. **Török József** Király-utcza Nr. 12 şi D. **Dr. Egger A.** Váczi körut Nr. 17, se mai află la tóte farmaciile din capitală, şi la cele mai multe din provincie cum şi la Producĕtorul:

Widder Gyula,
farmacist S.-A.-Ujhely Nr. 71.

Comandele din provincie se efectuéză punctual.

Se află în **Braşov** la farmacia D-lor Kelemen Ferencz, Ales. Jekelius, Schuster K., Roth V. 1030,2—10.

O specialitate naturală nepreţuibilă

este apa minerală alcalin-accidă bicarbonată

Isvorul „MATILDA" de Bodok,

care după experienţele făcute sau dovedit ca **o apă medicinală** prea eficace şi plăcută, mai ales: **la conturbărĭ de mistuire, maladiele stomacului, a rinichilor, a beşicii udului şi ale organelor respiratóre** etc.

Borviz de primul rang

care prin limpezitatea sa rară şi prin conţinutul seu mare în acid carbonic natural — de un gust şi efect prea plăcut şi binefăcĕtor — va îndeplini chiar şi pretensiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

DEPOSIT PROPRIU în Braşov: strada Căldărarilor Nr. 68, în **Sibiiu, Sighişóra** şi în **Alba-Julia:** la D-l I. B. Misselbacher sen., în **Cluj:** la Segesváry és társai, în **Deva:** la Balog Gyula, în **Oreştie:** la Németh János.

Cu tótă stima:

1025,22—100 **Administraţiunea isvorului „MATILDA."**

JOSEF GYÖRGY,
(comit. Háromszék). **Bodok.** (Transilvania).

ADEVĚR!

15 bucăţĭ fl. 5.75 — 15 bucăţĭ fl. 5.75

Neintrecută şi în lumea întrégă au făcut mare sensaţie

Collecţia-Austria,

care constă din 15 bucăţĭ bijuterii (argintériĭ) splendide,

numai pentru 5 fl. 75 cr.

un ciasornic Remontoir de aur fason, pentru busunar.

Regulat punctual (pe 36 óre), mechanism de precisiune şi cu placă emailată. Capacurile ciselate frumos, sunt lucrate din aur numit fason, care nu se distinge de aur curat şi nu-şĭ perde lustrul. — Pentru mersul regulat al sus numitelor ciasornice, **dau în scris o garanţie de 3 anĭ.**

1 lanţ fin de aur imitat, panţer,
2 nasturĭ de mangete imitat de aur,
1 broşe frumos pentru dame,
3 nasturĭ de camaşe imitat de aur,
1 nastur patent pentru guler,
1 ac fin pentru cravate,
1 etui pentru ciasornicul de aur fason,
1 oglindă de busunar, în ramă,
1 ac de bluse aur fason,
2 inele, imitat de aur cu brilante simile şi rubine.

Tóte aceste 15 obiecte splendide de bijuterie împreună cu ciasornicul de aur fason costă numai fl. 5.75

Trimitere cu rambursă. — La cas de neconvenienţă se restitue banii.

1083,1—6 **Firma de ciasornice:**

ALFRED FISCHER, Viena, I Adlergasse Nr. 12.

Numere singuratice a 5 cr. se potŭ cumpĕra din „Gazeta Transilvaniei" librăria Nicolae Ciurcu.

Tipografia A. Mureşianu, Brasov.

BCU Cluj / Central University Library Cluj